

POPERA GA YUDÍUGÜ GA YAXÖGÜXÜCAX ÜMATÜXÜ

Tupana rü Nanewa tamaä nidexa

1 ¹Nuxcüma ga Tupana rü muëxpüxcüna rü nagúxüräxüäcüma norü orearü uruügiwa törü oxigümaä nidexa, rü namaä nüxü nixu ga ɬacü nüxü na nanaxwæxexü. ²Natürü i ñomaäcüü ya Tupana rü Nanewatama nixi i tamaä yadexaxü rü tükü nüxü nacuqxæexü na ñuxäcü tükü nangüxæechaüxü. Rü gumaxü nixi ga namuxü na naxüäxüçax ga ñoma ga naäne rü daxüguxü ga naäne rü üäxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü éxtagü. Rü ñuxuchi guma Nanena nanana ga guxüma ga yema na noxrü yiïxüçax. ³Rü Nanewa nixi i nüxü idauxü na ñuxäcü namexchixü i nüma ya Tupana. Rü nüma ya Nane rü Nanatü ya Tupanarüütama nixi. Rü ñuxma na guxüärü äëxgacü yiïxü ya Nane, rü guxümaäma inacuqx rü norü ore i poraxümaä nanamu i guxüma na nüma nanaxwæxexüäcüma na yiïxüçax. Rü nüma ya Nane nixi ga taxçax nayuxü na nüxü rüxoexüçax ga törü pecadugü. Rü

yemawena rü Nanatüxüitawa naxü i daxüguxü i naänewa. Rü yéma Nanatüarü tögüneçüwawa nayarüto erü guxüärü äëxgacü nixi i ñuxmax.

Tupana Nane rü guxüma i orearü ngeruügi i daxüçüäxetüwa nangëxma

⁴Rü ñuxma i nüma ya Nane rü guxüma i Tupanaärü orearü ngeruügi i daxüçüäxärü yexera nixi rü naëtiwa nangëxma yerü yemaäcü nanaxuegu ga Nanatü. ⁵Rü ngëmaäcü nixi i ñuxma yerü ga Tupana rü taguma wüxi ga norü orearü ngeruüxi ñanagürü:

“Cuma nixi i Chaune. Rü ñuxma chanangoxëe na aixcüma Chaune quiïxü”,

ñanagürü. Rü taguma wüxi ga norü orearü ngeruüchiga ñanagürü:

“Choma nixi i Nanatü chiiixü rü nüma rü Chaune nixi”,

ñanagürü. ⁶Natürü yexguma ñoma ga naänewa namuägu ga Nane ya guxüetüwa ngëxmacü, rü ñanagürü ga Tupana:

“Chanaxwæxe i guxüma i chorü orearü ngeruügi i daxüçüäx rü nüxü nicuqxüügi ya Chaune”,

ñanagürü. ⁷Rü yexguma norü orearü ngeruūgü ga daxūcūäxchiga yadeaxgu ga Tupana, rü ñanagürü:

“Choma chanaxwaxexüäcüma chanamu i ngëma chorü orearü ngeruūgü i chorü ngüxëreuügü ixígüxü. Rü ngëguma chanaxwaxegu rü ñoma buanecü rü ñoma üxüemarüü chayaxígüxëe, rü chanaporaexëe na naxügüäxüçax i chorü ngúchaü”,

ñanagürü. ⁸Natürü yexguma Nanechiga yadeaxgu ga Tupana rü ñanagürü:

“Cuma rü chauxrüü Tupana quixí. Rü guxügutáma äëxgacü quixí. Rü aixcüma meä guxümaä icucuqx erü aixcümacü quixí. ⁹Rü nüxü cungechaü i guxüma i ngëma nacüma i mexü natürü naxchi cuxai i guxüma i ngëma nacüma i chixexü. Rü ngëmacäx i choma na Cunatü ya Tupana chïixü rü guxäätüwa cuxü changëxmaxëe rü guxäärü yexera cuxü chataäëxëe”,

ñanagürü. ¹⁰Rü yexgumarüü ta Nanexü ñanagürü ga Tupana:

“Cuma rü guxüärü Cori quixí. Rü noxriarü üggugumama ga yexguma natauxgutama ga ñoma ga naâne, rü cuma nixí ga cunaxüxü. Rü cumatama nixí ga cunaxüxü ga üäxcü rü tauemacü rü guxüma ga éxtagü. ¹¹Rü guxüma i ngëma rü tá nagux, natürü i cuma rü guxügutáma cungëxmaächa. Rü guxüma i ngëma rü ñoma

naxchirurüü tá nangaue. ¹²Rü ñoma wüxi i naxchiru i ngauxü i ngëma itäxmarexürüü tá ícunawogü i ñoma i naâne rü guxüma i daxüwa nüxü idauxü. Rü to i ngexwacaxüxümaä tá cunaxüchicüü, ñoma wüxi i naxchiru i ngauxü i ngexwacaxüxümaä ixüchicüüxürüü. Natürü i cuma rü tá cunaxajxrügumararüüächa rü tagutáma cuyu”,

ñanagürü ga Tupana. ¹³Rü Tupana rü ñanagürü nüxü:

“iNuä chauxüitäwa rüto ñuxmatáta nüxü cuxü charüporamaäxëe i guxüma i curtü uwanügü!”

ñanagürü. Natürü ga Tupana rü taguma yema ñanagürü nüxü ga ngëxürüüxü ga norü orearü ngeruügü ga daxücüäx.

2 ¹⁴Rü guxüma i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxücüäx rü naäegü i Tupanaäxü puracüexü nixigü. Rü nüma ya Tupana rü núma nanamugü na nüxü yanangüxëegüxüçax i guxüma i ngëma duüxügü i Tupana naxwaxexü na nayauxgüäxü i maxü i taguma gúxü.

Tama name i nüxü taxoe i ngëma maxü i Tupana tüxna uaxüxü

2 ¹Rü ñuxma na nüxü icuáxü na guxüma i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxücüäxarü yexera yiixü ya Nane, rü ngëmacäx tanaxwaxe i yexeraäcü meä naga taxinüe i ngëma ore i Nanechiga nüxü ixinüexü, erü tama tanaxwaxe na nüxü rüxoexü na yaxögüxü. ²Rü yexguma tauta Nane ya Cristuxü núma namuxgu ga Tupana, rü norü orearü ngeruügü ga daxücüäxgüwa

duūxügümäã nüxü nixu ga norü mugü na naga naxinüexüçax. Rü yema mugü rü aixcüma napora yerü guxüma ga yema duūxügü ga tama naga ñüexü, rü yema mugü nüxü ixuxüäcüma Tupana nanapoxce. ³Rü yexguma yemaäcü napoxcueägu ga yema duūxügü ga tama naga ñüexü, ⁴Rü ñuxüçürüwa i yixema i naxchaxwa ibuxmükü na tama tükü napoxcuezüçax ega nüxü ixoegu i ngëma maxü i mexéchixü i ñuxma Cristugagu tükna naxuaxü? Rü düçax, nümatama ya törü Cori nixi ga nüxira naxunagüäxü ga yema maxü, rü ñuxuchi yixcama nixi ga yema nüxü ñüexü ga nüxü meä tükü nüxü nacuaxeëexü na aixcüma yiixü i tükü nangëmaxü i ngëma maxü ega nüxü yaxögüga ya Cristu. ⁴Rü nümatama ga Tupana rü ta taxçax nanangoxëe na aixcüma yiixü i Cristugagu tükü na nangëmaxü i ngëma maxü. Yerü nüma ga Tupana rü norü duūxügüwa nanaxü ga muxüma ga mexü ga taxügü rü inanawex ga muxüma ga cuaxruruü. Rü yexguma nagúxüraüäcüma tükna namuägu ga Naäe i Üünexü yema nüma nanaxwaxexüäcüma, rü yexguma nixi ga wenaxärü tükü nüxü nadauxeëexü na aixcüma yiixü na Cristugagu tükü nangëmaxü i ngëma maxü.

Tupana rü ñoma ga naännewa
nanamu ga Ngechuchu ya Cristu na
taxrüü duūxüxü yiixüçax

⁵Rü ñuxma rü guxüma i ngëma mexügü i Cristugagu tükü ngëmaxü i pemaä nüxü tixuchigaxü, rü Tupana rü taguma daxüçüäq ga norü orearü ngeruügüna naxäga na namaä

inacuaxgüxüçax. Natürü duūxügüxü nixi ga namuxü na namaä inacuaxgüxüçax ga guxüma ga yema mexügü. ⁶Erü wüxiwa i Tupanaäru ore i üumatüxüwa rü ñanagürü:

“Pa Tupanax, ⁷Rü tacü nixi i duūxügü rü ngëmacax nagu curüküñü? ⁸Rü tacüwa name rü ngëmacax nüxü cungechaüxü? ⁷Rü paxaächi curü orearü ngeruü ga daxüçüäxgütüüwa cunayexmagüxëe ga duūxügü, natürü i ñuxma rü aixcüma cunaporaexëe rü cuyataxëe. ⁸Rü naxmexwa cunangëxmaxëe i guxüma i ñoma i naännewa ngëmaxü”,

ñanagürü i ngëma orewa. Rü yemaäcü nixi ga Tupana ga duūxügümexëwa nayexmagüxëeäxü i guxüma i ñoma i naännewa ngëmaxü. Rü nataxuma i tacü i ñoma i naännewa i tama naxmexwa nangëxmaxëexü. Natürü woo na ngëmaäcü yiixü, rü ñuxma rü ta tauta nüxü tadau na duūxügümexëwa nangëxmaxü i guxüma i ñoma i naännewa ngëmaxü. ⁹Natürü nüxü tadau ya Ngechuchu ya aixcüma guxümaäma icuäcü. Rü yexguma Tupana ñoma ga naännewa namuxgrü rü paxaächi norü orearü ngeruü ga daxüçüäxgürü ñaxtüwaama nanaxüxëe. Natürü i ñuxma ya Tupana rü poraäcü Ngechuchuchü nataxëe rü äëgxacü ya tacü nayaxíxëe yerü ngúxü ninge rü guxüma ga duūxügüçax nayu yerü yemaäcü nanaxwaxe ga Tupana yerü tükü nangechaü rü tükü narüngüixëeächaü. ¹⁰Yerü ga Tupana rü

nanaxw^äxē na gux^üma i naxācūgū nūx^ü
nangēmaxūcax i nachica i mex^ü i
naxūtawa. Rü yemacax ñoma ga
nañnewa nanamu ga Ngechuchu ya
Cristu na ngúx^ü yangexūcax rü taxcax
nayuxūcax na aixcūmaxūchi tūx^ü
nangēmaxūcax i max^ü i taguma gúx^ü.
Rü name nix^ü na yemaäcü naxüäx^ü ga
Tupana yerü nümatama nix^ü ga naxüäx^ü
ga gux^üma rü namexwa nangēxma na
nūma nanaxw^äxexüäcüma namaä
inacuáxūcax. ¹¹Rü Ngechuchu nix^ü ya
tūx^ü imexéegücü na Tupanapexewa
ixt^üneñegüx^ücax. Rü ñuxma i nūma ya
Ngechuchu ya tūx^ü imexéegücü rü
gux^üma i yixema na tūx^ü
yaxüünexéegüx^ü rü wüxitama nix^ü ya
Tatanü. Rü ngēmacax nix^ü i nūma ya
Ngechuchu ya Tupana Nane, rü tama
taxcax naxänex^ü na nañeñegümaä tūx^ü
naxux^ü. ¹²Erü Tupanaärü ore i
ümatüx^üwa rü ñanagürü ga Nane:

“Rü chaueneëgüx^ü tá nūx^ü
chacuqx^üe i cuchiga, Pa
Chaunatüx. Rü norü
ngutaqueñegüwa rü tá cuxcax
chawiyea na ngēmaäcü cux^ü
chicuqx^üix^ücax”,

ñanagürü. ¹³Rü toxnamana i Tupanaärü
ore i ümatüx^üwa rü ñanagürü ta ga
Nane:

“Cux^ü chayaxö, Pa Chaunatüx, erü
nūx^ü chacuqx^ü rü tá chox^ü
curüngüx^üe”,

ñanagürü. Rü ñanagürü ta:

“Rü daxe chix^ü, Pa Chaunatüx,
namaä i cuxacüg^ü i chaueneëg^ü
i choxna cumugüx^ü”,
ñanagürü. ¹⁴Rü nūma ga Ngechuchu
nūx^ü nacuqx^ü na duüxüg^ü ixígüx^ü, rü

yemacax ñoma ga nañnewa nax^ü na
taxrüütama naxämachix^ücax rü
naxägüx^ücax na yemaäcü taxcax
nayux^ücax na yema norü yumaä nūx^ü
naporamaëx^ücax ga Chataná ga noxri
nūx^ü yexmax^ü ga pora na tūx^ü
iyanaxexéex^ücax. ¹⁵Rü yemaäcü
nanaxü ga Ngechuchu na
Chatanámexéwa tūx^ü
ínangux^üix^üeex^ücax ya gux^üma ya
yíxema noxri naxcax muñéx^ü ga na
tayuex^ü. ¹⁶Rü yemacax ñoma ga
nañnewa nangu ga Ngechuchu na
taxcax nayux^ücax i gux^üma i yixema na
Abráürü yaxögüx^ü. Rü tama daxc^üü^üx^ü
i orearü ngeruügücax nayu, natürü
taxcax nix^ü ga nayux^ü. ¹⁷Rü nūma ga
Ngechuchu rü nanaxw^äxē na yixema i
nañeñegü ixígüx^üüütama nüg^ü na
yaxix^üeex^ü na yemaäcü aixcüma
mecümacü ya nūx^ü ingechaütümüügücü
ya tórtü chogüruü yíx^ücax i
Tupanapexewa. Rü yemacax nix^ü ga
nüg^ü inaxäx^ü rü nayux^ü na yemaäcü
Tupana duüxügüax^ü nūx^ü
ngechaüx^ücax i norü pecadugü. ¹⁸Rü
yema nümatama ngúx^ü na yangex^ü ga
yexguma Chataná nüxna ñügu, rü
ngēmacax i ñuxma rü nūx^ü nacuqx^ü na
tūx^ü nangüx^üeex^ü ya yíxema Chataná
tuxna ñüx^ü.

Ngechuchu rü Moñchéétüwa nangēxma

3 ¹Rü ñuxma Pa Chaueneëg^ü ya
Tupanapexewa Üünegüxe, rü pex^ü
nix^ü ya Tupana iyadexechix^ü na norü
duüxüg^ü pixígüx^ücax. Rü ngēmacax
name nix^ü i aixcüma meä nagu
perüxíñüe ya Ngechuchu ya Cristu ya
Tupana nūma namucü. Rü nūma ya

Ngechuchu nixí i tórü chogürüü i Tupanapexewa tükü ixüünexéecü. Rü yimaăxü nixí i yaxögüxü. ²Rü Tupana rü marí Ngechuchuxü naxuneta na naxüäxüçax ga yema puracü ga Tupana nüxna ãxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü aixcüma Nanatüga naxinü rü nayanguxéē ga yema puracü yexgumarüü ga Moiché meáma na naxüü ga yema puracü ga Tupana nüxna ãxü na nüxna nadauxüçax ga Tupanaärü duüxügü ga Yudíugü. ³Rü woo ga noxri rü Moichéxü nitaégacütxéē ga Tupana, natürü i nüxma rü Moichéarü yexera Ngechuchuxü nixí i yataégacütxéēxü. Rü wüxi ya ípata ya ngexwacax ixüñuerüü nixí, erü woo ngéma ípatamaä tataäe, natürü ngéma yexeraäcü nüxü icuqxüixü nixí i ngéma ípataarü üruü. ⁴Rü guxüñema ya ī rü nüxü nangëxma i norü üruü. Natürü guxüma i tacü i ngëxmaxü, rü Tupana nixí ya naxüci. ⁵Rü Moiché rü wüxi ga Tupanaärü duüxü ga aixcüma mexü nixí yerü meä nüxna nadau ga Tupanaärü duüxügü ga Yudífugü, yema Tupana namaä nüxü ixuxürtüü. Rü nüma ga Moiché nixí ga yema duüxügumaä nüxü yaxuxü ga nüxäcü Tupana tá yixcura nüxü na rüngüxéēxü. ⁶Natürü nüma ya Ngechuchu rü Moichéarü yexera nixí erü Tupana Nanexüchi nixí. Rü nüma nixí i nüxna nadauxü i guxüma i ngéma Tupanaärü duüxügü ixígüxü. Rü yixema rü ta Tupanaärü duüxügü tixígü ega aixcüma Ngechuchuaxü yaxögügu rü taguma nüxü rüxoegu. Rü Tupana nanaxwaxe na guxüguma Ngechuchumaä itaäégüxü erü nüxü

tacuax na wüxi i ngunexü rü tá taxcax nataeguxü na wüxiwa namaä ingëxmagüxüçax.

Tupanaärü duüxügü rü tá inarüngüü

⁷⁻⁸Rü ngémacax i Tupanaärü ore i ümatüxiwa rü ñanagürü i Naäe i Üünexü:

“Rü nüxma na nüxü pexñüexü i ngéma Tupana pemaä nüxü ixuxü, rü tama name na nüxü pexoexü, yexgumarüü ga na naxügüâxü ga yema duüxügü ga Tupanaxü ügxü rü tama naga ñüñexü ga yexguma Moichéwe naxíxgu ga yema naäne ga ngextá taxúema íxäpataxüwa”.

⁹Rü yemacax ga Tupana rü ñanagürü:

“Rü yéma nixí ga chixexü naxügüxü ga nuxcümaügxü ga perü oxigü yerü choxü naxügü yerü tama choxü nayaxögüchaü. Rü yemaäcü nanaxügü woo 40 ga taunecigu nüxü na nadaugüxü ga yema mexügü ga üünexü ga napexewa chaxüxü. ¹⁰Rü yemacax namaä chanu ga yema duüxügü, rü ñacharügü nüxü: ‘Pema rü guxüguma chixexüguxicatama perüxñüñéecha, rü taguma penaxüxchaü i ngéma chanaxwaxexü na penaxüxü’, ñacharügü nüxü. ¹¹Rü yemacax nixí ga namaä chanuxü ga yema duüxügü, rü aixcümaxüchi namaä nüxü chixu na tääutáma yema naäne ga noxri namaä

ichaxunetaxűwa nangugüxű na ngẽxma nangüexűcax”, ñanagürü ga Tupana.¹²Rü ñuxma Pa Chaueneẽgűx, rü name nixi i pegüna pedaugü na tama ngürüächi pechixearü maxüäxűcax, rü ngẽmagagu na nüxü perüxoexü na Tupana ya maxüçüaxü na peyaxögüxü.¹³Natürü ñuxma pexü natauxchagu, rü name nixi na wüxicigü pegüaxü penangúchaűxexü i guxü i ngunexügu na taxúema i petanüwa Tupanaxü taxoxücax nagagu i ngẽma pecadu i pexü womüxexchaűxü.¹⁴Rü Cristuaxü tayaxögü rü yemaäcü tanayaxu ga törü maxü ga noxrix. Rü ngẽxguma noxrirüütama guxüguma meä nüxü yaxögüechangü rü tama nüxü rüxoegü, rü tá namaä tüxü nangẽxma i tachica i daxüguxü i naãnewa.¹⁵Natürü ñuxma nixi i namexü na meäma yaxögüxü. Rü ngẽmacax i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü ñuxma na nüxü pexinüexü i ngẽma Tupana pemaä nüxü ixuxü, rü tama name na nüxü pexoexü, yexgumarüü ga na naxügüäxü ga yema duüxügü ga tama Tupanaga ñüexü ga yexguma Moichéwe naxíxgu ga yema naãne ga ngextá taxúema íxäpataxüwa”,

ñanagürü.¹⁶¿Rü texégü tixi ga guxema nüxü ñüexü ga yema Tupana tûmamaä nüxü ixuxü, rü ñuxuchi tama Tupanaga ñüexü? Rü pemaä nüxü chixu rü yemagü nixi ga yema duüxügü ga Moiché Equituanewa ínguxüexexü.¹⁷¿Rü texémaä nixi ga nanuxü ga Tupana ga 40 ga tauncëgu? Rü pemaä nüxü chixu rü namaä nanu ga yema

duüxügü ga chixexü ügüxü. Rü yemacax yema nachica ga ngextá taxúema íxäpataxügu nayue.¹⁸¿Rü texégümaä nixi ga aixcumaxüchi inaxunetaxü ga Tupana na tăütáma yema naãnewa nangugüxü na yexma nangüexűcax? Rü pemaä nüxü chixu, rü yemagü nixi ga yema duüxügü ga tama naga ñüexü.¹⁹Rü ngẽmawa nüxü tacuax na taxucürüwama yema naãne ga noxri Tupana namaä ixunetaxüwa nangugüxü ga yema duüxügü, yerü tama nüxü nayaxögü.

4 ¹Rü ngẽmacax i ñuxma na Tupana tamaä ixunetaxü na nügüxitawa tá tükü yachocuxexü na ngẽxma rüngüexűcax, rü tanaxwaxe i taxuãegü, na tama ngürüächi wüxicie i tatanüwa tama ngẽxma taxücxü.²Erü ñuxma i yixema rü marü nüxü taxinüe i Tupanaärü ore i mexü, yexgumarüü ga yema nuxcümägüxü ga duüxügü nüxü na naxinüexü. Natürü nümagü ga yema duüxügü rü taxuwama nüxü name ga nüxü na naxinüexü ga yema ore yerü tama yema naga ñüexürüü aixcüma nüxü nayaxögü.³⁻⁴Natürü i yixema na yaxögüxü, rü tá aixcüma Tupanaxüütawa tichocu na ngẽxma rüngüexűcax. Rü wüxiwa i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ngüxchigaarü ngunexüchigaxü nixu, rü ñanagürü:

“Rü 6 ga ngunexüga nixi ga naguxexü ga norü puracü ga Tupana. Rü yexguma norü 7 ga ngunexüwa nanguxgu rü guxüma ga norü puraciuna narüngü”,

ñanagürü. Rü nuxcümäga Tupana rü nanaxwaxe na nangüexü ta ga yema

nuxcümaägüxü ga törü oxigü ga Moichéwe rüxiñü. Natürü ga nümagü rü tama nüxü nayaxõögüchaü rü tama naga naxinüe. Rü yemacax ga Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Yema duñxügü rü tama choxü nayaxõögü rü yemacax namaä chanu rü aixcümäxüchi namaä nüxü chixu na täätámá yema naâne ga namaä ichaxunetaxüwa nangugüxü na ngëxma nangüexüçax”, ñanagürü. ⁵⁻⁶Rü yemaäcü ga yema duñxügü ga nüxíra nüxü ñüexüga Tupanaärü ore i mexü, rü tama nawa nichocu ga yema nachica ga Tupana namaä nüxü ixuxü, yerü tama naga naxinüe. Rü ngëmacax nixi i Tupanaärü ore i ümatüxüwa i ñaxü:

“Ngëma duñxügü i tama chauga ñüexü rü täätámá ngëma nachica i namaä ichaxunetaxüwa nichocu na ngëxma nangüexüçax”, ñaxü. Natürü ñuxma rü ta nangëxma i nachica i tümacax ya yíxema ngëxma Tupanaxütagu chocuchaüxenä na ngëxma tarüngüexüçax. ⁷⁻⁸Rü ngëma nachica i ngextá nagu nangüexü i duñxügü rü tama yema naâne ga nuxcümaägüxü ga törü oxigüxacü tümaärü äéxgacü ga Yochuémaä tayauxgüxü nixi. Yerü yexguma chi yema naâne yíxigu, rü Tupana rü tää chima wenaxärü nüxü naxuneta ga to ga ngunexü na nagu naxüntawa yachocuxüçax na ngëxma nangüexüçax i duñxügü. Rü yemacax ga Tupana rü wenaxärü nüxü naxuneta i wüxi i to i ngunexü na naxüntawa yachocuxüçax i duñxügü na ngëxma

nangüexüçax. Rü ngëma ngunexü rü ñuxma nixi. Rü yemacax ga Tupana rü mucüma ga taunecü ga Moichewena rü Dabímaä nüxü nixu ga yema norü ore ga ümatüxü i ñaxü:

“Rü ñuxma na nüxü pexñüexü i ngëma Tupana pemaä nüxü ixuxü, rü tama name na nüxü pexoexü”,

ñaxü. Rü yematama nixi ga ore ga marüchirex pemaä nüxü chixuxü. ⁹Rü ngëmacax i ñuxma rü ta nangëxma i wüxi i nachica i üünexü i nagu tá aixcümä nangüexü i ngëma Tupanaärü duñxügü ixígüxü. ¹⁰Rü yíxema Tupanaxüntawa ichocuxe na ngëxma tarüngüexüçax, rü nüxna tarüngü i guxüma i tümaärü puracügi yexgumarü i ga Tupana rü nüxna na nangüxü ga norü puracügi ga yexguma naâne naxügxuwenä. ¹¹Rü ngëmacax tanaxwaxe i meä tayaxögü rü naga taxinüe na ichocuxüçax i ngextá Tupana tükü írüngüexëexüwa. Erü tama tanaxwaxe na texé ngürüächi yema nuxcümaägüxü ga duñxügü ga tama Tupanaga ñüexürtü norü orexü na taxoxü. ¹²Erü Tupanaärü ore rü namaxü rü naporaxüchi. Rü wüxi i tara i guxüciwawa meä waixmaguxüärtü yexera nixi na natéxü. Erü ngëma ore rü tawa nixüci ñuxmata taäewa nangu, rü ñuxmata nawa nangu i ngëma wüxicigü nagu rüxiñüxü. Rü ngëmaäcü meäma nanangoxééäma i guxüma i ngëma yixicatama nagu rüxiñüxü rü tükü ngüchäüxü. ¹³Rü nataxutáma i tacü i Tupana üxü i tá naxchaxwa nügü icüxü erü napexewa rü guxüma meä nangox. Rü guxüxü nadau rü guxüxü

nacuqx ya yima tá tuxna çacü na namaā nüxü ixuxüçax i tórü maxüchiga.

Ngechuchu rü mecüxuchi ya tórü ngüxéeruū nixi i Tupanapexewa

¹⁴Ngechuchu ya Tupana Nane rü mecüxuchi ya tórü ngüxéeruū nixi i Nanatüpexewa. Rü ñuxma rü daxüguxü i nañnewa i Nanatüxtawá nangéxma na ngéma taétuwa nachogüxüçax. Rü ngémacax tanaxwaxe i guxüguma nüxü tayañgüechea rü taguma nüxü tarüxoë. ¹⁵Rü nüma ya Ngechuchu rü aixcüma nüxü nacuqx na tuxü nangüxéexü erü nüxü nacuqx na ñuxäcü tuxü naguxchaxü i ngéxguma Chataná tuxna ñügu rü pecadugu tuxü nanguxéechaügu, yerü nüxna rü ta naxinü ga Chataná, ngéma tuxna na naxinüxü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü taguma chixexü naxü. ¹⁶Rü ñuxma na tuxü nangémaxmä i tórü ngüxéeruū ya Ngechuchu, rü name nixi i tama imuñüäcüma nüxna tangaicamagü ya törü ñexgacü ya Tupana ya tuxü ngechaüçü. Rü tanaxwaxe na ngémaäcü nüxna ingaicamagüxü na nüxü ingecheaütmüñügüxüçax rü tuxü nangechaüäcüma tuxü nangüxéexüçax i ngéxguma guxchaxügü tuxna ngaicamagu.

5 ¹Nucüma ga Tupana rü

Moñchémäa nüxü nixu na Aráu yíixüçax ga Yudíugüarü paigüeru ixicü na guma duñxügütüwa chogüxüçax ga Tupanapexewa. Rü guxüma ga yema Aráuwenä ügxü ga paigüeru rü duñxügütanüwa nüxü naxunetagi na yema duñxügüarü ngüxéeruū yíixüçax

ga Tupanapexewa rü Tupanana naxäaxüçax ga amaregü rü Tupanacax nadaiäxüçax ga naxünagü na yemaäcü nüxü nüxü nangechaüxüçax ga norü pecadugü. ²Natürü ngéma paigüeru rü guxüma i duñxügürütama nixi na pecadugu nanguxü. Rü ngémacax nüxü nacuqx na ñuxäcü yaxna namaā naxinüxü i duñxügü i ngéxguma naéchitamare pecadu naxüegu rü tama aixcüma Tupanawe naxixgu. ³Rü ngéma paigüeru rü tama ngéma duñxügüarü pecaducaxicatama nixi i nadaiäxü i naxünagü, natürü nanaxwaxe i noxrütama pecaducax rü ta na nadaiäxü i naxünagü na ngémaäcü Tupana nüxü nüxü nangechaüxüçax i ngéma pecadugü. ⁴Rü taxúema tögütama tingucuchixéen na paigüeru tiixüçax. Natürü Tupana nixi ya tuxü unetacü rü tuxna naxäcü i ngéma puracü na paigüarü ñexgacü tiixüçax, yexgumarüü ga Tupana rü Aráuñü na yangucuchixéexü i na paigüeru yíixüçax. ⁵Rü yexgumarüü ga Ngechuchu rü tama nügütama ningucuchixéen na Tupanapexewa törü ngüxéeruū i paigüeru yíixüçax. Natürü Tupana nixi ga yangucuchixéecü. Yerü Tupanatama nixi ga nüxü ñacü:

“Cuma nixi i Chaune. Rü ñuxma chanangoxéen na Chaune quíixü”,

ñacü. ⁶Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ta:

“Cuma nixi i guxügutáma duñxügüarü ngüxéeruū i paigüeru quíixü, guma pai ga Melquisedérüü”,

ñanagürü. ⁷Rü yexguma Cristu ñoma ga nañnewa mañxgu, rü poraäcü

nayumüxē rü tagaācü rü naxauxācü Tupanana naca na nüxü nangūxēēxūcax na naga naxīnūxūcax. Rü yemaācü nanaxü ga Cristu, yerü Tupana rü napora na nüxü nangūxēēxūcax na tama yuxü namuūxūcax. Rü Tupana rü Cristuxü naxīnü yerü nüma ga Cristu rü aixcüma Tupanaga naxīnü. ⁸Rü nüma ga Cristu rü woo Tupana Nane na yiīxü, rü poraācü ngúxü ninge na yemaācü nüxü nacuáxūcax na ñuxācü yaxna namaā naxīnūxü. Rü yemaācü aixcüma Tupanaga naxīnü. ⁹Rü yemaācü nayanguxēē ga guxūma ga yema puracü ga Nanatü nüxna ãxü. Rü yemacax curuchagu nayu na guxāma ya texé ya naga ñüexēärü maxēxēerü na yiīxūcax. ¹⁰Rü Nanexü nixi ga naxunetaxü ga Tupana na guxūgutáma nügpexewa törü ngūxēerü i paigueru yiīxūcax yexgumarüü ga pai ga Melquisedé ga norü yumüxēwa nuxcümaücü ga törü oxi ga Abráūcax Tupanana cacü na guma Abráūxü nangūxēēxūcax ga Tupana.

Wüxi i äucümäxüchixü nixi na nüxü rüxoexü na yaxōgükü

¹¹Rü ñuxma rü toxü nangēxma i muxūchixüma i ore i Cristuchiga ixīxü i pemaā nüxü tixuxchaüxü. Natürü naguxchaxüchi na meāma pemaā tanangoxēēxü i ngēma, erü pema rü tama nüxü pecuáxchaü. ¹²Rü marü ñuxgumama nüxü na pecuáxü i Tupanaärü orechiga, rü pema rü chi marü namaā pengúxēēetae. Natürü i pema rü ñuxma rü ta penaxwaxe na wena pemaā tanangoxēēxü i ngēma Tupanaärü ore i tauxchaxü i nawa

inaxügükü na Tupanachigaxü icuáxü. Rü ngēmaācü i pema, rü ñoxchanagürütama pixígü. Erü wüxi i ñoxchana rü naëgünenixü ya tauxchaācü yaxaxüne nixi ya nanaxwaxene. Rü ngēgxumarüü pixígü i pema i ñuxmax, erü penaxwaxe na wenaxärü pemaā nüxü tixuxü ga yema ore ga marü pemaā nüxü tixuchiréxü na ñuxācü Cristuxü peyauxgükü. Erü tama nüxü pecuaxgüéga i guxüma i ngēma Tupanaärü ore i yexeraācü tamaā nüxü ixuxü i Cristuchiga na ñuxācü Tupana nanaxwaxexü na naga pexīnūxü. ¹³Rü yíxema yaxōxē ya tama nüxü cuaxégaxe na ñuxācü Tupanacax tamaxūxü, rü wüxi i ñoxchana i ñaixürrüü tixi. Rü ngēmaācü pixígü i pemax. ¹⁴Natürü yíxema yaxōxē ya tūmamaā yaxúxe na tanangugükü na tacü yiīxü i nguxēēetae i mexü rü tacü yiīxü i nguxēēetae i chixexü, rü aixcüma nüxü tacuax na ñuxācü Tupanacax tamaxūxü. Rü yíxema rü ñoma wüxi i duüxü i yaxü i namachimaā ãwemüxürüü tixi. Natürü i pema rü tama ngēmaācü pixígü.

6 ¹Rü ngēmacax name nixi i yexeraācü tingüeetanü na aixcüma meā nüxü icuáxüçax i Cristuchiga. Rü tanaxwaxe na nüxü ichopetüxü ga yema ore ga nawa inaxügükü na Cristuchigaxü icuáxü. Rü tātütáma yeñcürü yema ore ga nawa inaxügüküchiga tidexagüecha. Rü taxucaxma tüxcüü wena pemaā nüxü tixu na nüxü perüxoexüçax na nagu pexīxü i ngēma mugü ga Moñché ümatüxü i tama tüxü maxēxēxü. Rü ngēgxumarüü ta taxucaxma tüxcüü wena pemaā nüxü tixu i nachiga na

ñuxācü Tupanaãxü yaxõgütü. ²Rü ngẽxumarüü ta taxucaxma tüxcüü wena pexü tangúexëe na ñuxācü Tupanacax íibaiüxü rü ñuxācü duüxügütü ingögüäcüma namaä iyumüxéexü. Rü ngẽxumarüü ta taxucaxma tüxcüü wena pexü tangúexëe na ñuxācü tá wena namaxëxü i duüxügü i yuexü rü ñuxācü naäneärü guxgu rü Tupana tá wüxichigü i duüxügüna çaxü na ñuxācü namaxëxü i ñoma i naännewa. ³Rü ngẽmacax i ñuxma rü ngẽguma Tupana tama tüxna nachuxgu rü tanaxwaxe i yexeraäcü tingúeetanü na aixcüma guxüma i Cristuchigaxü icuáxüçax rü nüxü na icuáxüçax na aixcüma ngẽma nüma nanaxwaxexüäcüma meä naxcax na imaxëxü. ⁴⁻⁵Natürü ngẽguma chi wüxie Cristuxü yaqxgu, rü chi meäma Tupanaxü tacuaxgu, rü chi Naäe i Üünexüxü tayauxgu, rü chi nüxü tacuaxgu na ñuxäcü namexü i Tupanaärü ore rü ñuxäcü na namexü i daxüguxü i naäne, rü name nixi i taxuäe. ⁶Rü ngẽguma chi ngẽmaäcü meä tayaxõxgu i noxrix rü ñuxüchü Cristuxü íataxüchixgu, rü marü taxucürüwama texé wenaxärü Tupanacax tüxü tataeguxëe. Rü ngẽguma ngẽmaäcü ítanatäxüchixgu ya Tupana Nane, rü ñoma wena curuchawa tayapotaxürüü tayaxíxëe, erü guxü i duüxügüpexewa ãne nüxü tingexëe. ⁷Rü dücax, wüxi i naäne i pucü nagu nguxü rü meäma nanetü nawa nayae tümacax ya yíxema nagu üanexë, rü Tupana rü namaä nataäe i ngẽma naäne. ⁸Natürü ngẽguma chi ngẽma naäne rü tuxu rü natüanegü i

chixexü nawa yaegu, rü Tupana rü chixexü tá namaä nixugü rü tá üxüwa nayagu i guxüma i nawa yaexü. Rü ngẽgumarüü tá tixi ya yíxema Cristuxü ítäxe.

Ítananguxëe na nayauxgütü i maxü i taguma gúxü rü ngẽmacax tama nüxü tarüxoe na yaxõgütü

⁹Natürü, Pa Chaueneëgü ya Pexü Tangechaügüxe, rü woo ngẽmaäcü pemaä tidexagügu, natürü aixcüma nüxü tacuax na tama ngẽma duüxügü i nüxü rüxoexürüü pixigütü. Erü pema rü pexü nangẽxma i maxü i taguma gúxü, rü Tupana rü tá aixcüma poraäcü pexü narüngütü na naxcax pemaxëxüçax.

¹⁰Erü nüma ya Tupana rü aixcümacü nixi. Rü nüma rü tääutáma nüxü inayarüngüma ga yema mexü ga pexüxü rü ñuxäcü taeneëgü i yaxõgütüxü na pengechaügüxü ga yexguma nüxü perüngütüxëegügu, ngẽma ñuxma ípenaxüxürtüntama. ¹¹Rü ñuxma rü tanaxwaxe i wüxichigü i pema rü ngẽmaäcü noxrirüü mexü i perü ngúchaümaä nüxü perüngütüxëegüeucha i taeneëgü ñuxmatáta wena nüma naxü ya Cristu. Rü tanaxwaxe na ngẽmaäcü pemaxëxü na düxwa aixcüma Cristuxüntawa pengugütü ngẽma ípenanguxëexürüü. ¹²Rü tama tanaxwaxe na nüxü perüxoetanüciüxü na Cristuwe perüxixü. Natürü tanaxwaxe i naxrüü pixigü i ngẽma duüxügü i guxüguma meä yaxõgütüäcüma Cristuwe rüxiämaxü rü nayauxgütü i guxüma i ngẽma mexügü ga Tupana namaä ixunetaxü. ¹³Rü dücax, yexguma törü oxi ga Abráümaä inaxunetagu ga

Tupana rü nügüégagutama inaxuneta, yerü tataxuma ga texé ga norü yexera ixíxē na túmaéggagu inaxunetaxűçax.

¹⁴Rü nüma ga Tupana rü ñanagürü nüxű ga Abráú:

“Rü aixcümamaxűchi tá poraäcü cuxű charüngűxéé. Rü tá cuxű nangëxma i muxuchixűtama i cutaagü”,

ñanagürü nüxű. ¹⁵Rü Abráú rü meäma ínananguxéé ga guma nane ga Tupana namaä ixunetacü. Rü yemacax nabu ga guma nane ga Ichaá ga Tupana namaä nüxű ixucü. ¹⁶Rü ngëgxuma duüxügü tacüçax ixunetagü, rü to i norü yexera ixíxüéggagu inaxunetagü. Rü wüxicana tacüçax ngëmaäcü inaxunetagü, rü nüxű tacuqx rü aixcümá tá nanaxügü i ngëma naxçax inaxunetagüxű, rü marü taxucürüwama yeüçürü nachiga nidexagüeche. ¹⁷Rü yemacax ga Tupana rü yexguma inaxunetagu namaä ga yema duüxügü ga nayauxgüxű tá ga yema ngüxéé ga Tupana nüxna áxchaüxű, rü nügüégagutama inaxuneta, yerü nanaxwaxe na meäma nüxű nacuaxgüxű na aixcümá tá yanguxééäxű rü tagutáma naxüchicüüäxű ga yema namaä inaxunetaxű. ¹⁸Rü nüxű tacuqx rü ngëgxuma tacüçax nügüégagü inaxunetagu ya Tupana, rü taxucürüwama tükü nawomüxéé rü nanaxüchicüü i ngëma. Rü ñuxma i guxáma i yixema na Tupanacax ibuxmüxü na tükü nangüxééxűçax rü tükü namaxéexüçax, rü nüma ya Tupana rü nügüégagü tamaä inaxuneta na ngëmaäcü tá tükü nangüxééxű. Rü ngëmaäcü tükü nanangúchaüxéé rü

tükü narüngüxéé na nüxű icuáxűçax na aixcümá tá nayauxgüxű i ngëma maxű i taguma gúxű i tamaä inaxunetaxű. ¹⁹Rü ñuxma na ínanguxéexű na aixcümá tá nayaxuxű i ngëma maxű i taguma gúxű, rü taxucaxma taxoegaäegü, erü nüxű tacuqx na aixcümá daxüguxű i naänewa i Tupana íngëxmaxűwa tá ingugüxű.

²⁰Rü ngëma nangëxma ya Ngechuchu i ñuxma yerü nüxira yexma naxücu na Tupanapexewa taétüwa nachogüxűçax. Rü ngëmaäcü guxüguma törü ngüxéeruü i paigüeru nixí, guma Melquisedé ga Tupanapexewa Abráúétüwa chogücürüü.

Ngechuchu rü guma nuxcümäcü ga pai
ga Melquisedérüütama nixí

7 ¹Rü guma Melquisedé rü iäne ga Charéüärü äëxgacü nixí ga yexguma namaüxgu ga Abráú. Rü nüma ga Melquisedé, rü duüxügürü pai nixí ga Tupanapexewa. Rü yexguma Abráú rü to ga nachiüäneärü äëxgacügumaä nügü nadaixgu rü nüxű nayexeragu, rü Melquisedé rü namawa Abráüpexegu nayangu ga yexguma Abráú napataçax taegugu. Rü nüma ga Melquisedé rü nayumüxé na Tupana Abráúxű rüngüxéexűçax. ²Rü Abráú rü nüxű nayexma ga guxüma ga yemaxügü ga yema äëxgacügü ga namaä nügü naðaixüna napuxüxű. Rü yemawa ínanaxüxüchi ga yema Tupanana üxű, rü Melquisedéna nanaxã. Rü ngëma naëga i Melquisedé rü Äëxgacü ya Ixaixcümamacü ñaxüchiga nixí. Rü norü iäne ga Charéü rü Taäexéeruü ñaxüchiga nixí. Rü ngëmacax i naëga i Melquisedé rü Äëxgacü ya Taäexéeruü

ñaxüchiga ta nixí. ³Rü Tupanaärü ore ga nuxcüma ümatüxüwa rü tama nüxü nixu na texé tiixü ga nanatü rü naë rü norü oxigü ga Melquisedé. Rü ngëgxumarüü ta tama nüxü nixu i norü buxchiga rü norü yuxchiga. Rü ngëmacax Tupana Nanerüü guxüguma duüxügüarü ngüxëeरüü ya pai nixí i Tupanapexewa. ⁴Rü ñuxma rü name nixí i nagu perüxinüe na ñuxäcü aixcüma äëgxacü ya tacü yiixü ga Melquisedé. Yerü nuxcümaäcü ga törü oxi ga Abráü rü Melquisedéna nanaxä ga yema Tupanana üxü ga nataniüwa ga yema yemaxügü ga togü ga äëgxacüga napuxüxü. Rü ngémawa nüxü tacuqx na Tupanapexewa törü oxi ga Abráüärü yexeracü yiixü ga Melquisedé. ⁵Rü ñuxma i Yudíugü, rü guxüma i norü ngëmaxüwa ínanaxüxüchigü i ngëma Tupanana üxü, rü ñuxuchi norü paigüna nanaxä yerü yemaäcü nixí ga namuäxü ga yema mugü ga Moiché ümatüxü. Natüri guxüma i ngëma paigü rü Lebítaagü nixígü. Rü nüma ga Lebí rü guxüma i Yudíugürüü Abráütaa nixí. Rü ngëmaäcü i ngëma Yudíugü rü norü paigüna nanaxä i ngëma Tupanana üxü, woo natanüxü na yiixü i ngëma paigü. ⁶Natüri ga Melquisedé rü woo tama Lebítaa nixí, natüri Abráümexëwa nanayaxu ga yema Tupanana üxü. Rü nüxü tacuqx na Abráü yiixü ga noxri nayaxucü ga Tupanaärü uneta. Rü nüma ga Melquisedé rü Tupanana naca na Abráüxü nangüxëeरüücax ga Tupana. ⁷Rü guxäma meäma nüxü tacuqx rü ngëgxuma texé totecax Tupanana caxgu na tükü nangüxëeरüücax, rü

Tupanapexewa rü yíxema nüxna çaxe rü ngëma togü i naxcax ítaçaxüärü yexera tiixí. Rü ngëmaäcü nüxü tacuqx na Abráüärü yexera yiixü ga Melquisedé i Tupanapexewa. ⁸Rü ñuxma i nuä tatanüwa rü ngëma paigü i ngixü yauxgüxü i ngëma díëru i Tupanana ücü, rü duüxügümare nixígü rü tá nayue. Natüri ngëgxuma Melquisedéchiga yadeaxgu i Tupanaärü ore, rü ñoma namaüxgurüü nixí i nachiga yadexaxü. Rü ngémawa nüxü tacuqx na Cristu ya guxüguma maxükürüü yiixü ga Melquisedé. ⁹⁻¹⁰Rü Abráütaa ga Lebí, rü guxüma i paigü i Lebítaaagü ixígüxü i ñuxma ngixü yauxgüxü i ngëma díëru i Tupanana ücü, rü nümagü rü ta Abráümaä Melquisedéna nanaxägü ga yema Tupanana üxü. Yerü nüma ga Lebí rü guxüma ga nataagü i ñuxma Yudíugürü paigü ixígüxü, rü woo ga na tauta nabuexü ga yexguma, natüri marü Abráüxünewa nayexmagü ga yexguma Melquisedé namawa Abráüpxegu yanguxgu. Rü ngémawa nüxü tacuqx na guxüma i ngëma paigüarü yexera yiixü ya Melquisedé. ¹¹Rü nuxcümaägüxü ga törü oxiigü ga Yudíugü, rü Lebítaaagü ga paigümexëwa nixí ga nayauxgüäxü ga Tupanaärü mugü. Natüri pemaä nüxü chixu rü yexguma chi yema paigü aixcüma yema Yudíugüxü imexëegüga ga Tupanapexewa, rü taxucax chima Tupana nüxü naxuneta ga naï ga pai ga Melquisedérüü ixicü ga tama Lebítaa ga Aráürüü ixicü. Rü yemacax ga Tupana rü nüxü naxuneta ga Nane ga Ngechuchu na törü chogürüü ya pai

yíixűçax.¹²Rü yemacax ga Tupana rü yema Yudíugüarü paigüchicüüxü nayangucuchixëe ga Cristu. Rü nüma nixi i ñuxma i aixcüma Tupanapexewa tükü yamexëegüxü. Rü guxüma ga yema paigü rü Lebítaa nixigü yerü yemaäcü nixi ga namuãxü ga yema mugü ga Moïché ümatüxü. Natürü nüma ga Cristu rü marü nanaxüchicüü ga guxüma ga yema.¹³⁻¹⁴Erü meäma nüxü tacuax rü nüma ya törü Cori ya Ngechuchu ya yima nachiga idexagücü rü tama Lebítaa nixi erü nüma rü Yudátaa nixi. Rü nüxü tacuax rü taxuüma ga Yudátaa rü pai nixi, yerü ga Moïché rü yexguma yema paigüchiga yadeaxgu rü taxuüma ga Yudátaaxü naxuneta na pai yiixűçax.¹⁵Rü ngëmaäcü meä nangox na Tupana iyanaxoxëexü ga guxüma ga yema mugü ga Moïché ümatüxü ga paigüchiga. Yerü nüma ga Tupana rü tükna nanamu ga wüxi ga naï ga pai ga yexwacaxüü ga tama Lebítaa ixicü. Rü nüma nixi i törü Cori yiixü ya Melquisedérüü ixicü, erü guxüma i ngëma togü i paigüarü yexera nixi.¹⁶Rü guxüma ga yema togü ga paigü rü nanguerü Lebítaa nixigü. Natürü nüma ga Cristu rü paixü ningucuchi yerü poramaä yuwa ínarüda rü guxüguma namaxëcha na tükü nangüxëexüçax.¹⁷Rü ngëmacax i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü törü Corichiga ñanagürü:

“Cuma rü guxügutáma duüxügüarü ngüxëerüü ya pai quixi Melquisedérüü”,

ñanagürü.¹⁸⁻¹⁹Rü yemacax ga Tupana rü ñoma ga naännewa nanamu ga Nane, yerü yema mugü ga paigüchiga

naxümatüxü ga Moïché rü tama poraäcü tükü nartüngüxëe yerü tama aixcüma tükü nimexëegü ga Tupanapexewa. Rü yemacax Nanexü namu ga Tupana na törü pecaducax nayuxűçax na ngëmaäcü tükü nangëmaxüçax i maxü i taguma gúxü rü aixcüma Tupanamüçügi ixígüxűçax.²⁰⁻²¹Rü yexguma Tupana yema togü ga paigüxü ngucuxëegü, rü nanangucuxëemare. Natürü yexguma Cristuxü yangucuchixëegü na törü ngüxëerüü ya pai yiixűçax, rü nügüégagutama inaxuneta. Rü yemacax ga yexguma Cristuxü yangucuchixëegü rü ñanagürü:

“Choma i Cori ya Tupana rü marü cuxü chaxuneta na guxügutáma duüxügüarü ngüxëerüü ya pai quixi. Rü ngëma rü tagutáma chanaxüchicüü erü chaugüégagu ichaxuneta”,

ñanagürü.²²Rü ñuxma na yemaäcü nügüégagutama inaxunetaxü ga Tupana, rü nüxü tacuax na aixcümamaxüchima yema paigüarü yexera na yiixü ya Cristu erü guxügutáma Tupanapexewa tükü nartüngüxëe.²³Rü yema togü ga paigü rü namuxuchi, yerü niyuetanü. Rü yemacax taxucürüwama guxüguma paigü nixigü.²⁴Natürü ñuxma na törü ngüxëerüü ya paixü yangucuchixü ya Ngechuchu, rü ngëmacax marü taxucaxma texé ya tote tingucuchi, erü nüma ya Ngechuchu rü tagutáma nayu.

²⁵Rü ngëmacax nixi i ñuxma i nüxü natauxchaxü na aixcüma tükü namaxëexü ya guxáma ya yíxema norü ngüxëemäa Tupanaxüntawa ngugüxe. Erü nüma ya Ngechuchu rü guxüguma namaxëcha na tümaëtüwa

nachogüxűcax. ²⁶Rü ngēmaācü ya Ngechuchu, rü nüxicatama nixi i pai ya törü ngüxēeruū yiixü i Tupanapexewa. Erü nüma rü aixcuma naxütüne, rü nataxuma i chixexü i nawa, rü nangearü pecaduāx yerü taguma taxrüū pecadu naxü. Rü ñuxma rü guxǖtewa nangēxma i daxüguxü i nañnewa i Tupana íngēxmaxüwa. ²⁷Rü Ngechuchu rü tama ngēma togü i paiguerurüū nixi. Erü nümagü rü nanaxwaxe na guxü i ngunexügu Tupanacax naxünagü naðaixü na ngēmaācü Tupana nüxü nüxü ngechaüxüçax i noxrütama pecadugü rü guxü i duüxügüarü pecadugü ta. Natürü nüma ga Ngechuchu rü yexguma nügü inaxäxgu, rü wüxicanatama pecaducax nayu. Rü ngēma rü guxüguma name i Tupanapexewa. ²⁸Rü yema mugü ga Moïché ümatüxü, rü duüxügümarexü naxuneta na paiguerugü yixügüxüçax. Natürü nümagü rü ta nipecaduāxgü. Natürü yemawena ga Tupana rü nügüégagu Nanexü naxuneta na törü ngüxēeruū yiixüçax. Rü yima Nane rü guxüguma mecxüchi ya törü Maxēxēeruū nixi. Rü nüma rü guxüguma tüxü narüngüxëe i Tupanapexewa.

Ngechuchu nixi ya törü ngüxēeruū i Tupanapexewa

8 ¹Rü ngēma pemaā nüxü tixuxchaüxü i ñuxma nixi na tüxü nangēxmaxü ya törü ngüxēeruū ya mexéchicü i Tupanaxüta. Rü nüma rü Tupana Nane ya Cristu nixi. Rü daxüguxü i nañnewa i Tupanaärü tígüneçuwawa nariüto erü guxüärü aëxgacü nixi. ²Rü ngēma

daxüguxü i nañnewa i ngēma nachica i üünexü ga Tupana üxüwa nixi i taxcax ínaçaxü. Rü tama ngēma Yudíugüarü paigürüū wüxi ya ipata ya duüxügü üxünewa Tupanana taxcax ínaca. ³Rü guxüma i ngēma Yudíugüarü paigüerü rü nangucu na Tupanana naxägxüçax i ámaregü rü naxcax nadaiäxüçax i naxünagü na Tupana nüxü nüxü ngechaüxüçax i duüxügüarü pecadugü. Rü yemacax ga Ngechuchu rü Tupanana nügü naxämare rü duüxügüarü pecaducax nayu. ⁴Rü ñuxma i nüma ya Ngechuchu rü daxüguxü i nañnewa nangēxma na ngēma törü ngüxēeruū ya pai yiixüçax i Tupanapexewa. Rü ngēmacax tama ñoma i nañnewa nixi i pai yiixü. Natürü ngēxguma chi ñoma i nañnewa nangēxmagü rü tää chima pai nixi erü ñoma i nañnewa nangēxmagü i ngēma Yudíugüarü paigü i Tupanana ámare ägüxü yema Moïchéarü mugü nüxü ixuxürrü. Natürü nüma ya Ngechuchu rü tama ngēmarüū nixi erü daxüguxü i nañnewa nixi i nangēxmaxü na ngēma tüxü nangüxēxüçax. ⁵Natürü ngēma puracü i ñoma i nañnewa naxügüxü i ngēma Yudíugüarü paigü, rü naxcax nadauxütaegümare i ngēma Ngechuchu daxüguxü i nañnewa üxü. Rü ngēma nachica i nawa Tupanacax napuracüexü i ngēma paigü, rü nanaxüchicüñaxägümare i ngēma nachica i Ngechuchu nawa ngēxmaxü. Rü meäma nüxü tacuqx i ngēma, yerü yexguma Moïché naxüxchaügu ga Tupanapata, rü Tupana rü ñanagüri nüxü:

“iDüçax, meä nangugü i ngēma cuaxruū ga cuxü chawéxü ga mapxpüne ga Chinaíwa! Rü

chanaxwaxe i ngēmaācü na cunaxüxi”, ñanagürü. ⁶Natürü nüma ya törü ngüxēruū ya Cristu rü daxüguxū i naānewa nangēxma, rü ngēma aixcümäxüchi Tupanapexewa taétüwa nachogü. Rü ngēma Yudíugüarü paigü rü nagu naxfāma ga yema nuxcumäñxū ga uneta ga Moiché ümatüxū. Natürü nüma ya Tupana rü marü tükna nanaxā i wüxi i ngexwacaxüxū i uneta erü tamaā nüxū nixu na Cristu yiixū ya aixcüma törü ngüxēruū ixicü. Rü nüma rü nayu na Tupanapexewa tükü yamexēexüçax, rü ngēma Tupanaxütawa nangēxma i ñuxma na taétüwa nachogüxüçax. Rü ngēmaācü nüxū tadau na Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxū rü yema nuxcumäñxū ga unetaarü yexera yiixū na namexū. ⁷Yerü yexguma chi yema nüxiraüxū ga uneta ga Moiché ümatüxū rü aixcüma namexgu na duüxügüxū yamaxēexüçax, rü marü taxucax chima tanaxwaxe i to i ngexwacaxüxū i Tupanaärü uneta. ⁸Natürü nüma ga Tupana rü nüxū nadau na tama aixcüma napexewa duüxügüxū yamexēexü ga yema nüxiraüxū ga uneta ga Moichéna naxaxū. Rü yemacax ga Tupana rü ñanagürü:

“Wüxi i ngunexü rü wena táxaru güxüma i chorü duüxügümaā ichaxuneta. ⁹Natürü ngēma chorü uneta i ngexwacaxüxū, rü täätäma namaā nawüxigu ga yema nüxiraüxū ga chorü uneta ga nuxcumäñgüxū ga perü oxigümaā nüxū chixuxū ga yexguma nüxū charüngüxēegu

na ínachoxüxüçax ga Equituarü naānewa. Yerü nümagü ga yema duüxügü rü tama chauga naxfünüe rü tama nayanguxëe ga yema nüxiraüxū ga chorü uneta, rü yemacax íchanawogü. ¹⁰Natürü ngēxguma nawa nanguxgu na wena namaā ichaxunetaxü, rü ñaācü tá nixi i guxüma i Yudíugümaā ichaxunetaxü: ‘Rü tá meāma ngēma duüxügüxū nüxū chacuqxēe i chorü mugü na aixcüma naāewa nangēxmagüxüçax. Rü choma rü tá norü Tupana chixi, rü nümagü rü tá chorü duüxügü nixigü’. ¹¹Rü guxüma i ngēma duüxügü i choxü yaxögüxü, rü aixcüma tá choxü nacuqxägü. Rü ngēmacax taxucäxtáma tükçüü nügümaā nüxū nixugügi i chauchiga na ngēmaācü choxü nacuqxägüxüçax. Erü guxüma i chorü duüxügü rü aixcüma tá meā choxü nacuqxägü woo buxü rü exna yaxü. ¹²Rü tá nüxū nüxū changechaü i norü chixexügü, rü tá nüxū ichayarüngümaxüchi i norü pecadugü”,

ñanagürü ga Tupana. ¹³Rü düçax, ñuxma na Tupana ngexwacaxüxū i unetachiga idexaxü, rü ngēmawa nüxū tacuqx na yema nüxiraüxū ga uneta rü marü nangupetüchaüxü. Rü nüxū tacuqx rü guxüma i ngēma marü ngupetüchaüxü, rü paxa tá inayarüxo. Rü ngēmaācü i ngēma Yudíugüarü paigü, rü marü inayarüoxchaü na

Tupanapexewa duǔxügüxü nangüxéexü.
Erü nüma ya Tupana rü marü Cristuxü
ningucuchixéen na törü ngüxéeruü
yíixüçax i napexewa.

Tupanapata ga duǔxügü üxünechiga rü
Tupanapata ya daxüguxü i nañewa
ngéxmanechiga

9 ¹Rü yexguma nuxcüma Moichémaã
yadeaxgu rü nüxna naxäagu ga
yema nüxiraüxü ga uneta, rü Tupana
namaã nüxü nixu na nüxäci
nanaxwaxexü na nüxü yacuqxüügüxü.
Rü yexgumarüü ta namaã nüxü nixu na
nüxäci nanaxwaxexü na naxçax
naxüäxü ga wüxi ga ipata ga
naxchirunaxcax na yéma nüxü
yacuqxüügüxüçax ga paigü. ²Rü guma
ipata ga naxchirunaxcax rü
nitüyemachia. Rü yema naxmachia ga
nüxira nawa ixucuxü, rü “Nachica i
Üünexü” nixi ga naéga. Rü yéma
nayexma ga werachica rü mecha ga päu
ga üünexü nagu nuxü. ³Rü yema to ga
naxmachia ga yema
tuyemachiaxüçaxwena üxü rü “Nachica
i Üünexüchixü” nixi ga naéga. ⁴Rü
yéma nayexma ga yema mecha ga
uirunaxcax ga ngextá nawa yagugüäxü
ga pumara ga yixixü ga yexguma
yaguxgu. Rü yéma nayexma ta ga yema
baú ga Tupanaärü mugü nagu namaã
nanguxügüxü. Rü yema baú rü
guxüwama uirumaã natüxüne. Rü
yemata baúarü aixepewa nayexma
ga wüxi ga tüküxäci ga uirunaxcax ga
yema päu ga daxüwa rüyixümaã
ääcuxü. Rü yexgumarüü ta yema baúarü
aixepewa nayexma ga Aräüärü caxüruü
ga rüxüxüne, rü guma nutagü ga

Tupanaärü mugü nagu ümatügicü. ⁵Rü
yema baúetüwa nayexmagü ga yema
taxre ga daxüçüäxchicünaxagü ga
ixäxpexatüxü. Rü naxpexatügümäa
nayadüxetügü ga yema baúåtaü. Rü
yema daxüçüäxchicünaxagüarü
ngäxüwa nixi ga nügi nangoxéexüxü ga
Tupana. Natüri taxucaxma tüxcüü
yexeraäci nüxü tixu i ngémachiga. ⁶Rü
wüxicana yemaäci na namexéegüäxü
ga guxüma ga yema, rü ñuxuchi ga
paigü rü guxüguma yema nüxiraüxü ga
naxmachiaäga nachocuxü na yéma
Tupana namaã nüxü ixuxüäcüma nüxü
yacuqxüügüxüçax. ⁷Natüri yema to ga
naxmachiaäwa rü yema paigüarü
ääxgacüxicatama nixi ga yexma ücxü.
Rü tama guxüguma yexma naxüci,
natüri wüxicanatama yexma naxüci ga
wüxicigü ga taunecigü. Rü yexguma
yexma naxücuxgu rü yéma nanange ga
naxüngü rü guma nagümaã yema
baúxü namaxcuétü. Rü yemaäci ga
yema paigüarü äexgacü rü inanaxä ga
guma nagü na noxrütama pecadu rü
guxüma ga duǔxügüarü pecaduxü
iyanganümaxüçax ga Tupana. ⁸Natüri
yema paigüarü äexgacüxicatama nixi ga
yema Nachica ga Üünexüchixüü ücxü
ga Tupana iyexmaxüwa. Rü ngémaäci
Tupanaäe i Üünexü tükü nüxü nacuqxéen
na taxucüriwama yexma Tupana
iyexmaxügu nachocuxü ga guxüma ga
duǔxügü yerü yexguma nagu naxixgu
ga yema mugü ga Moiché ümatüxü rü
nachçuxi ga yema. ⁹Rü guxüma i ngéma
pemaã nüxü chixuchigaxü, rü wüxi i
cuqxruü nixi i taxcax i yixema na
ñuxma imaxéexü. Rü ngémawa nüxü
tadau rü yema ämaregü ga Tupanana

naxāgūxū rü yema naxūnagü ga Tupanacax nadaixū rü taxucüruwama yema duūxūgūxū nimexēē na aixcuma Tupanapexewa yamexūcax.¹⁰Rü yema nuxcumaūgūxū ga mugü ga ñagüchiga rü axeūgūchiga rü nacümagüchiga ixīxū, rü yema duūxūgūarü duxétuxūneçaxicatama nixīgū. Rü yemacax tama yema duūxūgūxū nimexēē na aixcuma Tupanapexewa yamexūcax. Rü woo napora ga yema mugü ga noxrix, natürü yexguma ínanguxgu ga Cristu rü marü yexma nayacuax na duūxūgūmaã naporaxū.¹¹Natürü i ñuxma rü marü ínangu ya Cristu. Rü núma nixī i aixcuma törü ngüxēeरuu yíixū i Tupanapexewa, rü nagagu nixī i nangēxmaxū i maxū i taguma gúxū. Rü ngēma nachica i ngextá taetíwa ínachogüxūwa rü aixcuma naxütüne erü tama guma ípata ga naxchirunaxcax ga duūxūgūmare uxūnerüñ nixī erü daxūguxū i naānewa nangēxma.¹²Rü Cristu rü marü daxūguxū i naānegu naxücu i ngextá Tupana íngēxmaxūwa. Rü taxucaxma tücxüñ wüxicigü ya taunecüga ngēxma naxücu, erü marü guxūguma ngēma nangēxmaëcha. Rü yexguma yexma naxücxgu, rü tama yéma nanange ga chibugügi rü wocaxacügügi na Tupanana naxāxūcax. Natürü núma ga Cristu rü nagütama inaxā na yemaäcü naxütanüäxūcax ga törü pecadugü rü tüxū nangēxmaxūcax i maxū i taguma gúxū.¹³Rü yema mugü ga Moiché ümatüxū rü ñanagürü:

“Ngēxguma texé yuetaxū ingōgigu,
rü taxucüruwama Tupanapata
ya naxchirunaxcaxgu taxüci”,

ñanagürü. Rü yemacax ga yema Yudíugü, rü yexguma wüxi ga yuetaxū yangōgiügigu rü nanaxwaxegü ga na norü paixütawa nagaäxū ga wüxi ga woca na yema pai Tupanacax yamáxūcax rü na yaguäxūcax na yemaäcü ga guma tanimaca rü dexágü nagüäxūcax na yema duūxūgūxū namaã namaxcuxūcax na yemaäcü nüxna ínayixūcax ga norü chixexü. Natürü yema rü duūxūgūarü duxétuxūnewaxicatama nanamexēē rü tama norü maxūxū namexēē.¹⁴Natürü nagü ya Cristu rü yema naxūnagügūarü yexera name erü törü maxū namexēē na aixcuma Tupanapexewa imexūcax. Rü Cristu rü woo Tupana Nane na yíixū rü na nataxuxū ga norü chixexü, natürü Tupanana nügü naxä rü törü pecaducax nayu yerü Naäe i Üünexū nanaporaxee. Rü yemaäcü curuchagu nanabaxee ga nagü. Rü ñuxma ya yima nagü rü ningü na tüxū namexēeñüçax i Tupanapexewa. Rü ngēmacax taxucaxma tanaxwaxé na nagu ixīxū ga yema mugü ga Moiché ümatüxū ga tama tüxna naxäxū i maxū i taguma gúxū. Rü ñuxma na Cristugagu Tupanapexewa imexü, rü núma ya Cristu rü tüxū nariungüxēē na naxüxūcax i ngēma Tupana ya maxüci tüxū naxwaxexü.¹⁵Rü ñuxma na törü pecaducax nayuxü ga Ngechchu ya Cristu, rü núma nixī i törü ngüxēeरuu i Tupanapexewa, ngēma Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü nüxü ixuxürüñ. Rü ñuxma i yixema i Tupana tüxü idexechixe, rü tüxü nangēxma i maxū i taguma gúxü ega yima Naneäxü yaxōgigu. Rü ngēxgumarüñ ta i guxüma i Tupanaärü duūxūgügi ga

nuxcüma yaxögüxü, rü nüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü yerü Cristu nayu na norü pecaduna ínanguxüéäxüçax.

¹⁶Rü ngëgxuma nayuxchaügu i wüxi i duüxü, rü wüxi i poperagu nanaxümatü na texé tá nayaxuxü i norü ngëmaxügü. Natürü ngëgxuma namaüxgu i ngëma duüxü, rü taxucürüwama texé tanayaxu i norü ngëmaxügü. ¹⁷Rü ngëmacax i ngëma popera rü tama napora i ngëgxuma namaüxgu i ngëma duüxü. Rü ngëgxuma nayuxguxicatama nixi i naporaxü. ¹⁸Rü nüma ga Cristu rü norü yumaä nixi ga Tupanapexewa tükü yamexëegüxü. Yerü ga Moïché rü nüxü nixu rü yexguma texé pecaduäxgu rü tanaxwaxe na túmaärü paixütawa tanagaxü ga wüxi ga naxüna na túmaëgagu nayuxéäxüçax rü inabaäxüçax ga nagü na Tupana tükü nüxü ngechaäxüçax ga túmaärü pecadu.

¹⁹Rü Moïché rü guxüma ga duüxügüpexewa nüxü nixu ga guxüma ga Tupanaärü mugü. Rü yemawena nanayaxu ga wocaxacügü rü chibuxacügü, rü dexámaä nanaxüeü. Rü ñuxuchi nanayaxu ga wüxi ga naíxchacüüxacü rü ñuxre ga túäxmü ga dauxüne, rü yema naíxchacüügu nanabagümü. Rü yemamaä guma nagüwa nanacüe rü ñuxuchi nanamaxcuétü ga yema popera ga Tupanaärü mugü nawa yexmaxü. Rü yexgumarüü ta nayamaxcutanü ga guxüma ga duüxügü. ²⁰Rü ñuxuchi ga Moïché rü ñanagürrü nüxü ga duüxügü:

“Tupana rü marü inaxuneta na pexü tá nangüxéexü. Rü daa nagümaä pexü chimaxcutanü i ñuxma erü ngëmaäcü nixi i

choxü namuxü na ngëmawa nüxü pecuáxüçax na aixcüma tá pexü nangüxéexü”, ñanagürrü. ²¹Rü ñuxuchi ga Moïché rü guma nagümaä nanamaxcuétü ga guma ípata ga naxchirunaxcax ga nawa Tupanaxü yacuqxüügüne. Rü yexgumarüü ta nanamaxcutanü ga guxüma ga yemaxügü ga namaä Tupanaxü yacuqxüügüxü ga guma ípataarü aixepewa yexmagüxü. ²²Rü nüxü tacuax rü yema duüxügü ga yexguma pecadu naxügugu rü Tupanapexewa nügü yamexëegüchaügu, rü norü paigüxüntawa nanaga ga wüxi ga naxüna na nüxü Yamáäxüçax rü inabagüxéäxüçax na Tupana tama napoxcuexüçax. Natürü ñuxma ya Tupana rü tükü nüxü nangechaü i törü chixexü yerü törü pecaducax nayu ga Ngechuchu rü nagü inanaba. Rü yexguma chi tää chima nayuxgu rü nagü inabaägu, rü taxucürüwa chima Tupana tükü nüxü nangechaü i törü pecadugü.

Cristu rü nayu na iananaxoxéäxüçax i pecadu

²³Rü yemacax ga Tupana rü nuxcümaxüchima Moïchémaä nüxü nixu na paigü duüxügürü pecaducax naðaixü ga naxünagü rü inabaäxü ga nagü na yemaäcü Tupana tama napoxcuexüçax ga duüxügü. Natürü i ñuxma i yixema na Tupana tükü idexechixü, rü tükü nangëxma i tachica i daxüguxü i nañnewa yerü Nane ya Cristutama törü pecaducax nayu rü inanaba ga nagü. Rü yima nagü rü Tupanapexewa rü poraäcü ngëma naxünagügürrü yexera narüporamaä. ²⁴Rü

ngēmacax i ñuxma rü taxucaxma tñxcüü guma ipsisata ga naxchirunaxcax ga duñxügü üxñnegu naxücu ya Cristu na ngéma taétüwa nachogüxüçax. Erü núma ya Cristu rü marü Tupanaxütaxwaxuchi nangu i daxüguxü i nañnewa. Rü ngéma Nanatüpexewa nangëxma i ñuxma na ngéma taétüwa nachogüxüçax. ²⁵Rü ngēmacax i ñuxma rü taxucaxma tñxcüü guxüguma Nanatüna nügü naxäêcha na ngémaäcü taxcax nayuuuxüçax. Rü yema Yudíugüarü paigüarü aëxgacügü rü gúcü ga taunecügü guma ipsisata ga üünenergu nachocuxü na yéma Tupanana naxägxüäxüçax ga guma naxñagügü.

²⁶Natürü ya Cristu, rü taxucaxma tñxcüü gúcü ya taunecügü Tupanana nügü naxäêcha, erü ngéxguma chi ngémaäcü yixígu rü chi noxri naâne ixügügumama rü chi marü muëxpüçüna taxcax nayu.

Natürü ñomaäcüü ga Cristu rü marü ñoma ga nañnewa nangu na wüxicanatama nügü inaxäxüçax rü pecaducax nayuxüçax.

²⁷⁻²⁸Rü ngéma na wüxicanatama nayuexü i duñxügü naxüpa na Tupanapexewa nangugüxü, rü yexgumarüütama ga Cristu rü wüxicanatama nügü inaxä rü nayu na iyanaxoxëäxüçax i muxüma i duñxügüarü pecadugü. Natürü wena taxari núma naxü. Rü ngéxguma wena núma naxüxgu rü tama pecaduarü oxéewa tá núma naxü. Natürü tá núma naxü na namaxëxëäxüçax i guxüma i ngéma duñxügü i aixcüma ínanguxëegüxü.

10 ¹Rü yema mugü ga Moiché ümatüxü rü írarüwatama yema duñxügüçax nanangoxëe ga tacü tá na naxüxü ga Cristu. Natürü ga yema mugü rü tama aixcüma Cristurüü napora, yerü taxucürüwama Tupanapexewa

nayamexëe ga yema duñxügü woo gúcü ga taunecügü Tupanacax nanadaiixü ga naxñagü na yemaäcü Tupanana nangaicamagüxüçax. Rü yemaäcü ga yema mugü rü taxucürüwama Cristurüü nanamaxëe ga yema duñxügü. ²Rü yexguma chi yema mugü aixcüma yema duñxügüxü imexëeüga Tupanapexewa, rü tã chima nagu narüxñüñëecha na yapecaduáxü, rü chi nüxü narüxo na naxñagü Tupanacax naðaixü. ³Natürü yema na Tupanacax naxñagü naðaixü ga duñxügü, rü norü pecaduarü cuaxächixëerüümare nixi ga gúcü ga taunecügü. ⁴Yerü guma nagü ga yema wocagü rü chibugü rü tama napora na iyanaxoxëäxüçax ga pecadugü. ⁵Rü yemacax ga Cristu ga yexguma ñoma ga nañnewa naxñuchaügu, rü Nanatüxü ñanagüru:

“Tama cunaxwaxe na naxñagü cuxcax naðaixü i duñxügü na naxütanügüäxüçax i norü pecadugü. Natürü cunamexëe i ñaâ chaxune na ngémamaä chanaxütanüxüçax i pecadu. ⁶Rü tama namaä cutaäe i ngéma naxñagü i cuxna naxämaregüxü rü cuxcax naðaixü rü yagugüxü na naxütanügüäxüçax i norü pecadugü. ⁷Rü yemacax rü ñachartügi: ‘Düçax, Pa Chaunatüx, daxe chixi, rü nuâ cupexewa changëxma na chanaxüxüçax i curü ngúchaü rü na chayuxüçax, ngéma curü orewa chauchiga naxümatüxürrüü’, ñachartügi”.

⁸Rü yemaäcü ga Cristu rü nüxü nixu na Tupana rü tama aixcüma namaä

nataäëxü ga yema na naxcäx nadaiäxü ga naxünagü rü naxcax yagugüäxü na naxütanügüäxüçax ga norü pecadugü woo yema mugü ga Moïché ümatütxüwa rü duüxügüäxü namu na naxügüäxü ga guxüma ga yema. ⁹Rü yemawena ga Cristu, rü ñanagürü ta:

“Düçax, Pa Chaunatüx, daxe chixi, rü nuä cupexewa changëxma na chanaxüxüçax i curü ngúchaü rü duüxügüäxü pecaducax na chayuxüçax”, ñanagürü. Rü yemawa nüxü tacuax na Tupana rü marü iyanaxoxëeäxü na naxünagü naxcax naðaixü, yerü Nanexü ningucuchixëe na pecaducax nayuxü. ¹⁰Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristu naxüxü ga yema Tupanaäru ngúchaü, rü ngëmacax nixi i ñuxma i Tupanapexewa ixüünexü i yixema. Yerü nüma ga Cristu rü Tupanana nügü naxä na wüxicanatama guxääru pecaducax nayuxü. ¹¹Rü guxüma i Yudífügüäxü paigü rü wüxicigü i ngunexügu rü tupaucawa nangëxmägüxü na Tupanana naxägüäxüçax i naxünagü i naxcax nadaiiixü. Rü guxüguma yemaäcü nanaxügüxü natürü taguma aixcüma inayarüxo ga norü pecadugü woo yemaäcü na naxügüäxüäxü. ¹²Natürü nüma ga Ngechuchu ya Cristu rü wüxicanatama Tupanana nügü naxä na guxääru pecaducax nayuxüçax. Rü yemawena rü ñuxuchi daxüwa naxü rü Tupanaäru tügüneciwawa nayarüto, erü guxääru äëxgacü nixi i ñuxmax. ¹³Rü ngëma nixi i nangëxmaxü ñuxmatáta ya Tupana rü guxüma i norü uwanügüxü nüxü nayexeraxëe. ¹⁴Rü nüma ga Ngechuchu ya Cristu rü

wüxicanatama Tupanana nügü naxä rü nayu na guxüguma Tupanapexewa timexüçax ya yíxema Tupanacax tükü yaxüünexëegüxe. Rü ngëmacax i ñuxma rü taxucäxma tükü wena nügü inaxä rü nayu, yerü wüxicanatama guxüma ningutanüxëe. ¹⁵⁻¹⁶Rü Tupanaä i Üünexü rü tükü nüxü nacuaxëe na aixcüma yíixü i ngëma, yerü nüma ga Tupana rü ñanagürü:

“Ngëguma nawa nangugu na wena ngëma Yudífügümaä ichaxunetaxü, rü wüxi i ngexwacaxüxü i uneta tá nüxna chaxä. Rü tá meä ngëma duüxügüxü nüxü chacuaxëe i chorü mugü na aixcüma naäewa nangëxmägüxüçax rü guxüguma naga naxinüüexüçax. ¹⁷Rü tá nüxü ichayarüngümäxüchi i ngëma duüxügüäxü pecadugü rü ngëma chixexü i naxügüxü. Rü tagutáma wena nagu charüxünü”,

ñanagürü. ¹⁸Rü ngëmaäcü nüxü tacuax rü ngëguma Tupana duüxügüäxü nüxü ngechaügu i norü pecadugü, rü marü taxucäxma tükü nanaxwaxe na wena tacü i naxünagü nüxna naxägüxü naxcax i pecadu.

Name nixi i Tupanana tangaicamagü

¹⁹⁻²⁰Rü ngëmacax i ñuxma, Pa Chaueneëgü, rü taxucäxma tükü tamuüe na Tupana íngëxmaxüwa ichocuxü na namaäxuchi idexagüxüçax. Rü nuxcümaxüchima rü paigüäxü aëxgacüxicatama yexma naxicu nagu ga guma ipata ga naxchirunaxcax ga Tupana nawa yexmane. Rü taxucürüwama ngexerüxüxemare yexma

taxücu. Natürü nüma ga Ngechuchu ya Cristu rü marü inayanaxoxëe ga guxüma ga yema ga yexguma curuchagu nayuxgu rü nagü inabaägu na Tupana íngëxmaxüwa tükü yachocuxëexüçax rü namaäxüchi idexagüxüçax. Rü woo taxucürüwama Tupanana tangaicamagü ga noxrix, natürü nüma ga Cristu rü nayu na tükü namaxëexüçax. Rü nagagu nixi ñuxma i Tupanaxütawa ingugüxü. ²¹Rü nüma nixi i Tupanapexewa tükü nangüxëexü i guxäma i yixema i Tupanaärü duüxügü ixígüxe. ²²Rü ñuxma na tükü nangëxmaxü ya törü ngüxëeruü i Tupanapexewa, rü tanaxwaxe i aixcüma mexü i taäemaä Tupanana tangaicamagü na namaäxüchi idexagüxüçax. Rü tanaxwaxe i aixcüma tayaxögü na nüma rü tá meä tükü nayaxuxü yerü Cristu rü taxcax nayu na tükü iyanaxoxëexüçax i törü chixexü rü yemacax marü naëgagu ítabaiü. ²³Rü tanaxwaxe i aixcüma meä Cristuaxü tayaxögüecha yerü nagümaä tükü inayanaxoxëe ga törü chixexü. Rü ngëmacax ítananguxëe na wena taxarü nüma naxüxü na Nanatüxütawa tükü nagagüxü. Rü taguma tanaxwaxe na nüxü rüxoexü na yaxögüxü, rü bai i írarüwa. Erü Tupana ga tamaä ixunetacü na tükü nangüxëexü, rü aixcümaxüchi tá nayanguxëe i guxüma ga yema tamaä nüxü yaxuxü. ²⁴Rü ñuxma na ngëmaäcü tükü nangüxëexü ya Tupana, rü name nixi i guxüguma naxcax tadaugü na ñuxäcü wüichigü yigü rüngüxëegüxü na yexeraäcü yigü ingechaügxüçax rü mexü ixígüxüçax. ²⁵Rü name nixi i guxüguma törü

ngutaquejegüwa na íingugüxü. Erü nümaxü rü marü nüxü narüxoe na ngutaquejewa naxixü, rü tama tanaxwaxe na ngëxgumartüü ixígüxü. Rü ngëmacax name nixi i yigüaxü tanangúchaüxü na ingutaquejegüxü. Rü ñuxma na nüxü icuáxü na marü yangaicaxü ya törü Cori, rü yexeraäcü tanaxwaxe na yigüaxü nangúchaüxüexü. ²⁶Natürü ngëxguma chi texé Cristuaxü yaxöchirëxgu ga noxrix rü ñuxüchi noxtacüma nüxü tarüxoxtu, rü marü nataxuma na ñuxäcü namexëexü i ngëma tümaärü pecadu i Tupanapexewa. ²⁷Erü ngëxguma chi ngëmaäcü noxtacüma Cristuxü tarüxoxtu, rü aixcümaxüchi tá tanayaxu i ngëma poxcu i åücumaxü i Tupana tá tükü namaä poxcuxü rü yima üxü ya iyaurane ya nawa tá ínaguxüne i ngëma Tupanaärü uwanügü. Rü ngëxícatama nixi i tükü ínanguxëexü ya yíxema Cristuxü rüxoxtu. ²⁸Rü nüxü tacuax rü yexguma texé tama Moichéarü mugüga ínigu rü nayexmagu ga taxre rü ęxna tomaëxpüx ga duüxügü ga tükü daugüxü rü tükü ixugüexü na aixcüma tama naga taxñüxü, rü åëxgacügü rü noxtacüma tükü nimaxgü rü tama nüxü tangechaütümüügü. ²⁹Natürü Tupana rü aixcüma yexeraäcü tá nanapoxcuse i ngëma duüxügü i tama Nanega ñüñexü rü yima nagü ya pecaduarü piruüxü oexü rü Naäe i Üünexü i nüxü ngechaüxümaä guxchigagüxü. ³⁰Rü meäma nüxü tacuax rü Tupana rü tama natücxaxma ñanagürü:

“Choma tá nixi i namaä nüxü
chacuáxü na tacü tá namaä
chaxüxü i guxüma i ngëma

chixexű ügütű. Rü aixcüma tá chanapoxcu”, ñanagürü. Rü yexgumarüü ta ñanagürü: “Choma tátama nixi i nüxna chaçaxű i wüichigü i chorü duñügü i norü maxüchiga”, ñanagürü. ³¹Rü dúcax, rü aixcüma namaxű ya Tupana, rü ngēmacax ega tama naga ixinüegu rü wüxi i ãücumaxüchixű nixi na namexgu inguxű na tükű napoxcuxűcax. ³²Rü dúcax, name nixi i nüxna pecuqxächie ga ñuxäci na yiixű ga yexguma noxri Cristuxű peyauxgu. Rü yexguma ga pema rü yema na peyaxögüxtügagu rü poraäcü guxchaxügü pexü nangupetü, natürü tama Cristuxű perüxoe rü bai ga írarüwa. ³³Rü ñuxre ga pema rü duñügü pemaä naguxchigagü rü guxäpexewa pexü niçuaixgü. Rü toguäx ga pema rü pegü ipexayägü na yema pemücügürüü ngúxű pingegüxtücax. ³⁴Rü pema rü pexü nangechaütmüügü ga yema petanüxügü ga yaxögüxtü ga poxcupataüwa yexmagüxtü. Rü taäeäcüma yaxna namaä pexinüe ga yema tama yaxögüxtü ga pexna napuxüxtü ga perü yemaxügü. Rü tama naxcax pexoegaäe, yerü meäma nüxü pecuqx rü daxüguxű i naännewa pexü nangëxma i ngëma perü ngëmaxügürü yexera ixixű, erü tagutáma nagux. ³⁵Rü ngëmacax i ñuxmax, rü tama name na nüxü perüxoexü na Cristuaxű peyaxögüxtü woo tacü pexü üpetügu. Erü marü nüxü pecuqx rü Tupana rü aixcümamaxüchi tá pexna nanaxä i perü ämare i maxü i taguma gúxű, erü Cristuaxű peyaxögü. ³⁶Rü ngëma guxchaxügü i pexü ngupetüxű, rü name

nixi i yaxna namaä pexinüe na penaxüxűcax i Tupanaärü ngúchaü rü penayaxuxűcax i ngëma ämare i pemaä inaxunetaxű. ³⁷Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Paxaxüchi tá wenaxärü numa naxü ya Cristu. Rü aixcüma tätüntama nuxcü ínangu. ³⁸Natürü yíxema tümaärü ögagu chopexewa mexë, rü name nixi i guxüguma tayaxööcüma chauxcax tamaxű. Natürü ngëguma nüxü tarüxoxtu na tayaxööxtü, rü choma rü tätüntama tümamaä chataäe”,

ñanagürü. ³⁹Natürü i yíxema rü tama ngëma duñügü i nüxü rüxoxtü i Tupana tá poxcuexürrüü tixigü. Erü yíxema rü ngëma yaxögüxtütanüxü tixigü, rü ngëmacax tükű nangëxma i maxü i taguma gúxü.

Tórü öchiga

11 ¹Rü ñuxma rü tórü ögagu nixi i nüxü icuáxü na aixcüma tá nayauxgüxtü i guxüma i ngëma irünguxëegüxtü ga Tupana tamaä ixunetaxű. Rü ngëma tórü ögagu nixi i nüxü icuáxü na aixcüma Tupana tá yanguxëexü i ngëma norü uneta i ñuxma tauta nüxü idauxü. ²Rü ñuxre ga nuxcümaügüxtü ga tórü oxigü rü Tupanaäxü nayaxögü, rü yemacax ga Tupana rü namaä nataäe. ³Rü ngëma tórü ögagu nixi i nüxü icuáxü na aixcüma yiixü na Tupana rü norü oremaämare nangoxëeäxü ga ñoma ga naäne rü üäxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü éextagü. Rü yemaäcü ga Tupana, rü ngürüwa

nanangoxéēmare ga guxüma i ngëma
ñuxma nüxü idauxü. ⁴Rü guma
nuxcümäüçü ga Abé rü Tupanaäxü
nayaxö. Rü yemacax Tupanaga naxinü
rü nüxna nanaxä ga wüxi ga naxüna ga
Tupanacax yamáxü. Natürü ga naëneë
ga Caí rü tama Tupanaga naxinü rü
tama nüxna nanaxä ga yema ämare ga
Tupana nüxü naxwaxexü. Rü yemacax
ga Tupana rü woo tama Caímaä nataäë,
natürü Abémaä nataäë rü nüxü nixu na
mecü yiixü yerü nayaxö rü naga naxinü.
Rü ngëmacax i ñuxmax na woo nayuxü
ga Abé, natürü wüxi i törü cuaxruü nixi.
Erü nawa nixi i nüxü icuáxü na Tupana
naxwaxexü na yaxögüxü rü naga
ixinüexü. ⁵Rü Enó rü ta Tupanaäxü
nayaxö rü naga naxinü. Rü yemacax
nixi ga namaxäcütama yagaäxü na tama
nayuxüçax. Rü namücgü rü taguma
nüxü inayangaugü, yerü Tupana
nayaga. Rü Tupanaäru ore i ümatüxüwa
nüxü nixu rü yexguma tauta yagaägu,
ga Enó rü nanaxü ga yema Tupana
naxwaxexü. ⁶Natürü taxuacüma Tupana
tamaä nataäë ega tama nüxü yaxögü.
Rü yíxema Tupanamaä ämütüchaüxë,
rü tanaxwaxe na tayaxöxü na
aixcümäxüchi nangëxmaxü ya Tupana
rü nüma rü aixcüma tükü nangüxëexü
ya yíxema naxcax daugüxe rü naga
inüexë. ⁷Rü yexguma Noëmaä yadeaxgu
ga Tupana, rü nüma ga Noë rü nayaxö
rü naga naxinü. Rü Tupana rü namaä
nüxü nixu rü tá na ínanguxëeäxü ga
mucü ga taxüchicü ga taguma duüxügü
nüxü daucü rü tá guxüwama
inanguanexëecü. Rü namaä nüxü nixu
ga na naxüäxüçax ga wüxi ga wapuru
ga taxüne na tama nayuexüçax ga nüma

rü namax rü nanegü rü naneäxgü. Rü
Tupanaga naxinü ga Noë, rü nanaxü ga
guma wapuru, rü yemaäcü tama nayue
ga nüma rü napatacüäx. Rü yemaäcü
Tupanaäxü nayaxö. Natürü yema togü
ga duüxügü rü tama nayaxögü, rü
yemacax Tupana nanapoxcue. Natürü
nüma ga Tupana rü Noëxü nixu na
napexewa namexü, yerü nüxü nayaxö.
⁸Rü guma törü oxi ga Abráü, rü
Tupanaäxü nayaxö. Rü yemacax nixi ga
naga naxinüxü rü nüxna yaxüxü ga
nanatüchiüäne na nawa naxüxüçax ga
yema naäne ga Tupana tá nüxna äxü na
noxrüxuchi yiixüçax. Rü yemaäcü
nanaxü ga yexguma Tupana namuxgu.
Rü nanatüchiüänewa inaxüächi ga
Abráü woo tama nüxü na nacuáxü ga
ngextá tá na naxüxü. ⁹Rü yexguma
nawa nanguxgu ga yema naäne ga
Tupana namaä ixunetaxü, rü ñoma
yexma naxüäneäxüürüümare ípata ga
naxchirunaxcaxmaämare naxächiü. Rü
yexgumarüüttama nixigü ga nane ga
Ichaá rü nataa ga Acobu, yerü yexguma
nayaegu rü Abráürrüü ñoma yexma
naxüäneäxüürüümare nixigü ga yema
naänewa. Rü yemaäcü nixigü ga
guxüma ga nümagü ga na woo Tupana
rü namaä inaxunetaxü ga na noxrüxuchi
yiixüçax ga yema naäne. ¹⁰Rü yemaäcü
ga Abráü, rü woo ñoma yexma
naxüäneäxüürüümare ýéma nayexma,
natürü Tupanaäxü nayaxöchigüama,
yerü nüxü nacuax na Tupana tá
daxüguxü i naänewa na nagaxü nawa
ya yima íäne ya nümatama naxüxüne ya
tagutáma iyarüxoxüne. ¹¹Rü
yexgumarüüttama iyixi ga Abráü namax
ga Chara. Rü woo ga na taguma

naxāxācüchiréxü yerü marü iyaxüchi, natürü ixāxäcü yerü iyaxööma na Tupana rü aixcüma tá yanguxéëäxü ga yema norü uneta ga tá na naxāxäcüxü. ¹²Rü yemaäcü ga Abráü rü woo marü yaguäxüchi na yiixü, natürü düwxwa nüxü nayexma ga wüxi ga nane, rü gumawa ne naxí ga muxüma ga nataagü. Rü ñuxma rü ñoma ñextagürüü namuxüchi, rü ñoma naxnucü ya taxuacüma yaxugücürtüü nixigü, yerü yemaäcü Abráümaä inaxuneta ga Tupana. ¹³Natürü nümagü ga Abráü rü Ichaá rü Acobu rü nayue, rü yemacax tama nüxü nadaugü ga guxüma ga nataagü i ñuxma ngëxmagüxü, rü tama namaä inacuaxgü ga yema naâne ga noxri Abráümaä nüxü yaxuxü ga Tupana. Natürü Tupanaäxü nayaxögüama, rü yemacax nüxü nacuaxgü rü Tupana rü tá aixcüma na yanguxéëäxü ga yema norü uneta ga namaä nüxü yaxuxü. Rü nataäegü yerü nüxü nacuaxgü na tăutáma guxüguma ñoma ga naânewa na nayexmagüechaxü, rü yemacax nüxü nixugüe na to i nachiüñanecüñaxrüümare yixigüxü ga ñoma ga naânewa. ¹⁴Rü nümagü rü yema oremaä meäma tüxü nüxü nacuaxëe na tama ñoma ga naâneguxicatama naxñüñexü natürü ñanguxéëgiüäxü i to i nachica i daxüguxü i naânewa ngëxmaxü. ¹⁵Rü nümagü rü yexguma chi nanawaxegüga naxcax na nwoeguxü ga yema naâne ga noxri nawa ne naxixü, rü tău chima nüxü naguxcha rü chi naxcax nwoegu. ¹⁶Natürü ga nümagü rü nüxü nangúchaügü i ngëma naâne i

mexëchixü i daxüwa ngëxmaxü i Tupanaxütawa. Rü yemacax nixí ga Tupana ga tama naxänexü na nügi yaxuxü na norü Tupana yiixü. Yerü nüma ga Tupana rü naxcax nanamexëe ga wüxi ga ñane ya daxüguxü i naânewa ngëxmane. ¹⁷⁻¹⁸Rü Tupana ga noxri rü Abráümaä nüxü nixu rü ñanagürü:

“Cune ya Ichaáwa tá cuxü
nangëxma i muxüchixütama i
cutaagü”,

ñanagürü. Rü Abráü rü nayaxö na Tupana rü aixcümaxüchi tá na yanguxéëäxü ga yema namaä inaxunetaxü. Rü yemacax ga yexguma Tupana nüxü üxgu rü Ichaácax nüxna nacaxgu na naxcax yamáaxüçax, rü nüma ga Abráü rü tama nanachuxu. Rü ínamemare na Tupanacax yamáaxü ga guma nane ga nügümaä wüxicacü.

¹⁹Yerü nüma ga Abráü rü nayaxö na Tupanaäxü natauxchaxü na wena namaxëëäxü i yuexü. Rü yemacax ga Abráü rü ínamemare na Tupanacax nanexü yamáxü yerü nayaxö na Tupana rü wena tá namaxëëäxü. Rü aixcümaxüchi yemaäcü Abráüçax nanaxü ga Tupana, yerü woo ñoma marü nayuxürüü nixí ga nane, natürü ga Tupana rü maxüci nüxna nanamu. Rü yema rü wüxi ga törü cuaxruü nixí na ñuxäcü aixcüma yaxööoxü ga Abráü.

²⁰Rü guma Ichaá rü ta Tupanaäxü nayaxö. Rü yemacax ga yexguma marü nayaxgu, rü nayumüxë rü Tupanana naca na nanegü ga Acobu rü Echaúxü nangüxéëxüçax. Rü yemaäcü nayumüxë yerü aixcüma nayaxö na Tupana tá yanguxéëxü ga yema nüxna naxcax naçaxü. ²¹Rü guma Acobu rü ta

Tupanaãxű nayaxõ. Rü yemacax ga yexguma marü nayaxgu rü nayuxchaãgu, rü norü caxüxümäa nügü inachixëe rü Tupanaxü nicuãxü. Rü nayumüxë rü Tupanana naca na nataagü ga Yuche nanegüxü nangüxẽexüçax. Rü yemaãcü nayumüxë yerü aixcüma nayaxõ na Tupana tá yanguxëexü ga yema Abráümaã inaxunetaxü.²² Rü guma Yuche rü ta Tupanaãxű nayaxõ. Rü yemacax ga yexguma nayuxchaãgu, rü natanüxümäa nüxü nixu rü ñanagürü:

“Tataagü rü yixcura rü tá ínachoxü i nuã Equituanewa na nawa naxixüçax i ngëma naâne ga Tupana törü oxi ga Abráümaã nüxü ixuxü. Rü ngëxguma ngëma naxíxgu, rü chanaxwaxe ya chauxchinaxägü rü ta ngëma nanana na ngëxma yataxgüxüçax”,

ñanagürü.²³ Rü yemawena rü mucüma ga taunecügü rü nimu ga yema duüxügü ga Equituanewa. Rü yema nachiüüneärü äëxgacü, rü tama nanaxwaxe na yexeraäci yamuëtanüxü, rü yemacax nanamu na tükü naðaixüçax ga guxâma ga buxe ga iyatüxe ga yexwacax ibuetanüxë. Natürü nanatü rü naë ga guma törü oxi ga Moïché, rü aixcüma Tupanaãxű tayaxögü. Rü yemacax ga yexguma noxri nabuxgu ga Moïché, rü tomaëxpíjx ga tauemacügu itayacuxgü, yerü nüxü tadaugü na namexëchixü rü tama naxcax tamuüë ga yema Equituaneärü äëxgacüarü ore ga woo na naxunagüxü ga na buxe tükü naðaixü.²⁴⁻²⁵ Rü Moïché rü ta Tupanaãxű nayaxõ. Rü yemacax ga yexguma marü nayaxgu

rü tama nanaxwaxe na nügü yaxuxü na Equituaneärü äëxgacüxacü ngîne na yiixü, yerü naxcax rü narümemaë na natanüxügü ga Yudíugümaã wüxigu ngúxü yangexü. Rü tama nanaxwaxe na tacü ga ñoma ga naâneärü chixexümaã nügü na nataäexëexü, yerü nüxü nacuax rü yema taäe rü paxaächiruümare nixi.²⁶ Rü yexgumarüü na daxüguxü ga naänena na yaxüxü ga Cristu na ngúxü yangexüçax, rü yexgumarüü ta nixi ga Moïché ga äëxgaciupatana na yaxüxü, yerü naxcax rü narümemaë na natanüxügü ga Yudíugümaã wüxigu ngúxü yangexü. Natürü taxucaxma yema ngúxügu narüxinü, yerü nüxü nacuax rü tá wüxi i ngunexügu Tupanaxüntawa na nayauxâxü i norü natanü.²⁷⁻²⁸ Rü yema na yaxööhxüçax nixi ga Tupanaga naxïnxü ga Moïché. Rü yemacax ga yexguma Tupana namuxgu ga na naxüäxü ga üpetüchiga, rü nayanguxëe ga yema Tupana namuxü. Rü nüma ga Moïché rü guxüma ga natanüxügü ga Yudíugüxü namu na wüxichigü ya ïpatawa yamáäxüçax ga wiixi ga carneruxacü na yemagümaã namaxcuäxüçax ga naäxpatakü. Rü ñanagürü nüxü:

“Ñoma i chütaxügu rü tá Tupana nûma Equituanewa nanamu i wüxi i norü orearü ngeruü i daxüçüäx rü tá nanadai ya yima nüxira bucü ya Eqüituanecüäxgü nane i wüxichigü ya ïpatawa. Natürü ngëxguma yima nagümaã penamaxcuxgu i perü iäxpata, rü tâütâma pechiügu naxüci”, ñanagürü. Rü yemaäcü ga Moïché rü Tupanaga naxïnü yerü nüxü nayaxõ. Rü

yemacax ga yema orearü ngeruū ga daxucūäx rü taxuūma ga Yudíugünexü nimax. Rü yema na yaxööhxüçax nixi ga ínaxüxüçü ga Equituarü nañnewa, rü tama naxcax namuúxü na guma Equituaneärü äëxgacü tá namaä nanuxü. Rü taguma nüxü narüxo ga Tupanawe na naxüxü, yerü Tupana ya ñxügucüarı ngúchaü naxü. ²⁹Rü yema duñxügü ga Moichéwe rüixü rü ta nayaxögü. Rü yemacax ga yexguma yema Taxtü ga Dauchiüxüwa nangugü, rü yema dexá rü nüguna nixigachi, rü nipaaneächi, rü yéma nichoü. Natürü yexguma yema Equituanecüäx ga churaragü ga nawe ngëgxü nawe ichoügi, rü yexma naylama, yerü wenaxärü nüguna naxi ga yema dexá. ³⁰Rü yexguma guma íame ga Yericúwa nangugü ga yema duñxügü, rü taxucüriwama nichocu, yerü guxüwama naxäxtapiix. Natürü Tupanaäxü nayaxögü, rü yemacax Tupanaga naxinüe rü 7 ga ngunexü nüxü ínichoeguächitanüciü, yema Tupana namaä nüxü ixuxürü. Natürü yexguma norü 7 ga ngunexüwa nanguxgu, rü nüechama niwaxgütpüpü, rü yemaäcü nichocu. ³¹Natürü yema nge ga Yericúcüäx ga Raá, rü woo chixri imaxü ga noxrix, natürü yexguma yéma nangugüga ga yema taxre ga Yudíugü ga bexma ngugütaewa yéma íxü, rü ngíma iyixü ga nüxü nangüxüexü. Rü yemacax tama yema togü ga Yericúcüäx ga tama Tupanaga ínüexürü iyu, yerü Tupanaäxü iyaxö. ³²Rü ñuxma rü tacü i togü i duñxügüchigaxü tá pemaä chixuxü? Rü changechica na pemaä nüxü chixuxüçax i nachiga ga yema nuxcümaügüxü ga äëxgacügi ga Yedeú rü Bará rü Chauchóü rü Yeté rü Dabí rü Chamué, rü guxüma ga

nuxcümaügüxü ga Tupanaäru orearü uruügü. ³³Rü yema na yaxögüäxüçax nixi ga Tupana nüxü rüngüixüexü. Rü yemaäcü to ga nachiüänegüarü äëxgacügüxü narüporamaëgü, rü meäma norü duñxügumaä inacuaxgü rü aixcüma nanayauxgü ga yema Tupana namaä ixunetaxü. Rü yemacax ga yexguma woo aitanügi yataxcuchigüägu, rü taxuūma namaä naxü ga aigü yerü Tupana nüxna nadau. ³⁴Rü yexguma norü uwanügi üxüketüwa yawocuxgu, rü taxuūma nüxü naxüpetü rü tama nixae, yerü Tupanaäxü nayaxögü rü nüma rü nüxna nadau. Rü yexguma togü taramaaä nadaixchaügi, rü Tupana nüxü narüngüxüexü na taxuūma nüxü üpetüxüçax. Rü yexguma naturaegü rü norü uwanügi nadaixchaügi, rü Tupana nanaporaexü. Rü yexguma to ga nachiüänearü churaragümaä nügiü nadaixgu, rü yema togü ga churaragüxü nartiyerexagü. ³⁵Rü nayexma ga ngexügi ga yuexacüxü, natürü yema naxäcügi rü wenaxärü ínarüdagü yerü Tupanaäxü nayaxögü. Natürü nayexma ga togü ga poraäcü ngüxü ingegüxü yerü norü uwanügi yemaäcü namaä nachopetü na Tupanaxü ínataxgüxüçax. Natürü ga nümagü rü tama Tupanaxü ínataxgü rü yemacax nayue, yerü naxcax rü narümemaä nixi na wena namaxëxü rü nayauxgüäxü i ngëma maxü i taguma gíxü. ³⁶Rü nayexma ta ga ñuxre ga togü ga yaxögüxü ga duñxügi nüxü cugüexü, rü yaçuaixgüxü, rü cadenamaä yanaxgüxü, rü poxcupataügi nawocuxü. ³⁷Rü ñuxre ga nümagü rü togü nutamaä ínanamuxüchigü rü yemaäcü nanadai. Rü ñuxre ga nümagü rü togü nayawäixyegü rü nayue. Rü ñuxre ga nümagü rü togü

ngúxü nüxü ningexéegü na Tupanaxü ínataxgüxicax. Rü ñuxre ga nümagü rü togü taramaã nanadai. Rü ñuxre ga nümagü rü nu ne nanaximare rü carneruchäxmüü rü chibuchäxmüümaãmare nixäxchiru. Rü taxuüma nüxü nayexma, rü nachixeäegü yerü norü uwanügü rü chixri namaã nachopetü.³⁸Rü ñoma ga naãnecüäx rü naxchi naxaie, natürü Tupana rü nüxü nangechaü. Rü ñoma ga naãnewa rü norü uwanügüchaxwa nu ne nanaximare ga taxüema íxäpataxüwa. Rü ngürüanegu nipexütanüimare yerü nangepatagü.³⁹Rü guxüma ga yema nuxcümaägüxü ga duüxügü rü woo norü ò gagu Tupana namaã na taäexü, natürü taxuüma ga nümagü rü guxüxüma nadau ga yema mexügü ga Tupana namaã ixunetaxü.⁴⁰Rü yemaäcü namaã nangupetü ga yema duüxügü, yerü ga Tupana rü tagu narüximü rü tama nanaxwaxe na nüxira nüxicá yamexéegüäxü, natürü nanaxwaxe na tamaã wüxigu yamexéegüäxü. Rü ñuxma i yixema na yaxögüxü, rü yema nuxcümaägüxü ga duüxügürüü Tupanaärü duüxügü tixigü, yerü Nane ya Ngechuchu rü guxäcäxma nayu. Rü wüxi i ngunexü rü tá taxcäx nüma naxü na nügüxütawa tüxü nagagüxicax na ngéma ingëxmagüechaxüicax.

Name nixí i Ngechuchucümagu taxí

12 ¹Rü ñuxma na nüxü icuáxü na ñuxäcü aixcüma Tupanaäxü yaxögüäxü ga guxüma ga yema nuxcümaägüxü ga duüxügü, rü ngéma rü wüxi i törü cuqxaruü nixí na ñuxäcü Tupana naxwaxexü na naxcäx imaxexü. Rü ngémacäx i ñuxmax, irü ngíxä nüxü

tarüxoe i guxüma i ngéma pecadu i tüxü ítuxexéexü rü tüxü naguxchaxéexü na meã yaxögüxü! ²Rü ngíxä paxa naxcäx tadaugü na meã Tupanacäx imaxexü rü guxüguma aixcüma naxüxü i ngéma tüxü nanaxwaxexü!²Rü name nixí i tanangugü na ñuxäcü namaxüxü ga Ngechuchu rü nagu taxí i nacüma. Yerü nüma nixí ga nuxcüma nagu naxinüxü na ñuxäcü törü ò gagu tá tüxü namaxexéexü rü nüma nixí i tüxü nangüxéexü na aixcüma meã yaxögüechaxüicax na ngémaäcü naxütawa ingugüxicax. Rü nüma rü tama nügü nachüxu na curuchawa ngúxü yangexü, rü tama nagu narüxinü ga yema ãne na yangexü, natürü nataäexüchi yerü nüxü nacuqx na yemawena rü tá muxüma i duüxügü nayauxgüxü i maxü i taguma gúxü. Rü ñuxma rü Tupanaärü tögünećiüwawa narüto na ngéma guxäärü äexgacü yiixüicax.³Rü name nixí i penangugü rü nagu perüxinüe na ñuxäcü ga Ngechuchu rü yaxna namaã naxinüxü ga yema ngúxü ga nüxü yangexéegüxü ga yema duüxügü ga pecaduägxüxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü yemaäcü yema ngúxümaä yaxna naxinü na pema rü tama nüxü perüchäauxüicax rü tama nüxü perüxoexüicax na nüxü peyaxögüxü.⁴Rü ñuxma i pema na peyaxögüxü, rü ngúxü pingegü erü pecaduxü perüxoe. Natürü taxüema ga petanüwa rü yemacäx Cristurüü yuwa tangu.⁵Rü name nixí i nüxna pecuqxächie i norü ore ya Tupana i namaã pexü yaxucuxëgüxü i ñuxma na naxäcügü pixigüxü. Erü ngéma norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Pa Chaunex, itāxū i nüxū cuxoxū i ngēguma cuxū
icharüwexāchixēēgu! iRū tāxū i cuyarümäxächixū i ngēguma cuxū chaxucuxēēgu! ⁶Rū nüma ya Cori ya Tupana rü tūxū inayarüwexāchixēē ya yíxema tūxū nangechaūxē. Rū tūxna nanaquaicxa ya yíxema naxācūxū tūxū nayaxúxe, na ngēmaäcū tūxū nanguxēēxūcax na nüxäcū nanaxwaxexū na naxcax tamaxūxū”,

ñanagürü. ⁷Rū ngēmacax i pemax, rü name nixī na yaxna namaä pexīnūëxū i ngēguma Tupana pexna naquaicxagu. Erü ngēguma ngēmaäcū pemaä yixigu, rü pexū nüxū nacuqxēe na aixcuma naxäcügū pixīgūxū. Erü guxūma i papa rü inayanawexāchixēē i ngēma aixcuma naxäcügū ixīgūxū. ⁸Natürü ngēguma chi Tupana tama pexū iyarüwexāchixēēgu, ngēma guxūma i naxäcügūxū iyanawexāchixēēxūrū, rü ngēmawa tá nüxū pecuqx na tama naxäcügūxuchi pixīgūxū, rü ngenatüxū pixīgūxū. ⁹Rū wüxicigü i yixema ga yexguma ibuegu, rü tanatügū rü tūxū taxucuxēgū, rü yixema rü tūmaga taxīnū rü tūxū tangechaūgū. Rü ngēmacax i ñuxma rü yexeraäcū tanaxwaxe na naga ixīnūëxū ya Tanatü ya daxūgucü na ngēmaäcū nayaxuxūcax i maxū i taguma gúxū. ¹⁰Rü tanatügū rü wüxi i paxaächicäxmare tūxū taxucuxēgū na tūma tanaxwaxegüxūäcuma imaxēëxūcax. Natürü ya Tupana rü aixcuma törü mexücax nixī i tūxū iyanawexāchixēëxū na naxrūü ixüünegüxūcax. ¹¹Rü

aixcuma tama tataäëgū i ngēguma Tupana tūxū iyarüwexāchixēëgu, erü tūxū nangux. Natürü ngēmawena i ngēguma naga ixīnūëgu rü yanguxēëgu i ngēma tamaä nüxū yaxuxū, rü aixcuma tataäëgū.

Naxāücuma na tama Tupanaga ixīnūëxū

¹²Rü ngēmacax i ñuxma na ngúxū pingegüxū rü pipaexū na Tupanawe perüxixū, rü name nixī i pegü peporaexēëama na noxrirüütama meä peyaxögüxūcax. ¹³Rü name nixī i naxcax pedaugü na Tupana pexū naxwaxexūäcuma aixcuma meä pemaxëxū, na yíxema ñuxma tama meä yaxögüxe rü meä tayaxögüxūcax. ¹⁴iRü naxcax pedaux na guxū i duüxügümaä pemecümaxū! Rü ngēgumarüü ta name nixī i naxcax pedau na Tupanapexewa naxüünexū i perü maxū. Erü yíxema tama Tupanapexewa üünexē rü tātútama törü Corixū tadau. ¹⁵iRü pegüna pedaugü na taxúema nüxū oxüçax i ngēma ngüxēë i Tupana tūxū nangechaūäcuma tūxna äxū! Erü tama tanaxwaxe na texé petanüwa Cristuchi aixū rü ngēmaäcū togüxū chixexümaä taxucuxēxū na Cristuna tixügachixüçax. ¹⁶Rü tama name i texé i petanüwa rü naï i ngemaä na itapexū. Rü tama name na texé tūmaärtü ngēmaxüçax Tupanaxü na oxü. Rü yemaäcū nanaxü ga guma nuxcumaäcü ga Acobueneë ga Echaú. Yerü yexguma nataiyagu rü wüxi ga õnacax nüxū naxo ga guxūma ga yema nüxna üxū ga nanatü chi nüxna äxū. ¹⁷Rü pema nüxū pecuqx rü yemawena ga yexguma nayauxchaäagu ga yema noxri nüxna üxū, rü marü

taxucürüwama nanayaxu, yerü marü naenéē ga rübumaëcüna tanaxä ga nanatü. Rü nüma ga Echaú rü woo poraäcü naxaxu, natürü marü taxucürüwama ñuxäcü nanayaxu. Rü ngëmawa nüxü tacuax na ñuxäcü naxäicümaxü na törü ngëmaxüçax Tupanaxü ixoxü. ¹⁸⁻²¹Rü nuxcüma ga törü oxigü ga Moichéwe rüixü, rü nüxü naxinüe ga Tupanaga ga yexguma nüxü yangaicagüga guma maxpüne ga Chinaígu aëgane. Rü nüxü nadaugü ga na yayauraxü ga guma mäxpüne rü poraäcü naxëänexü rü poraäcü buanecü ixüxü rü yabaixbxexanexü rü yaduruanexü. Rü poraäcü namuüe ga yema duüxügü, yerü nüxü naxinüe ga wüxi ga corneta ga tagane rü Tupana ga tagaäcü yéma ñaciü:

“Ngëguma chi wükie i petanüwa daa mäxpünewa üxgu irü noxtacüma nutamaä tükü ípemuxüchiäcüma tükü pimá! Rü woo wüxi i pexüna yixigu irü ngëgumarü ta ípenamuxüchiäcüma peyamá!”

ñanagürrü. Rü yexguma yadeaxgu ga Tupana, rü poraäcü namuüe ga yema duüxügü. Rü norü muümaä Tupanaxü nacaçügü na iyachaxächixüçax ga namaä na yadexaxü. Rü yema na poraäcü naxäicümaxüchixü ga yema nüxü nadaugüxü, rü yemacax nixi ga nümatama ga Moiché ga ñaxü:

“Chorü muümaä chidurux i ñüxmax”, ñaxü. Rü yemaäcü nixi ga namaä nangupetiüxü ga yema duüxügü ga Moichémaä nayauxgüxü ga yema nüxiraüxü ga Tupanaärü mugü. Natürü i

pemax, Pa Chaueneëgüx, rü tama yemaäcü pexü naxüpetü ga yexguma penayauxgüga ga Tupanaärü ore i ngexwacaxüxü i Cristuchiga ixixü. ²²Rü ñuxma i pema rü taxucaxma pemuüe, yerü ga Cristu rü taxcax nayu na Tupana ya guxüguma maxüçüxütawa tükü nagagüxüçax, na guxüguma norü ñane ya daxügune ya Yeruchareëgu aëganewa ingëxmagüxüçax. Rü ngëma tá tangutaquelegü namaä i ngëma muxüchixüma i norü orearü ngeruügü i daxücüñax na wüxigu namaä Tupanaxü icuaxüügüxüçax. ²³Rü ñuxma i pemax, rü marü natanüxügü pixigü i guxüma i ngëma togü i duüxügü i Tupanaärü poperawa ngoxégagüxü. Rü marü naxcax pexü ya Tupana ya yima guxanatáma cacü. Rü marü natanüwaama pexügü i guxüma ga yema duüxügü ga mecumagüxü ga yueü ga Tupana imexëegüxü. ²⁴Rü marü naxcax pexü ya Ngechuchu ga taxcax yucü na tükü namaxëëxüçax, ngëma Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü tamaä nüxü ixuxüruü. Rü nagümaä pexü nayauxgüga perü chixexügü na aixküma Tupanapexewa pixüünegüxüçax. Rü guma nagü ga taxcax ibacü rü tama guma nuxcümañüci ga Abégüruü nixi. Yerü guma Abégü na inabaxügagu rü naenéëxü napoxcu ga Tupana. Natürü Cristugü i baxügagu Tupana tükü nüxü nangechaü i törü pecadugü. ²⁵Rü ngëmacax name nixi i pexuäegü na tama nüxü pexoexüçax ya yima Tupana ya ñuxma tamaä idexacü. Rü dücax yema nuxcümañügüxü ga törü oxigü ga Moichéwe rüixü rü taxucürtüwa Tupanachaxwa nibuxmü na tama napoxcueäxüçax ga yexguma Tupanaxü naxoegu rü tama naga naxinüegu ga

yexguma Moīchéwa Tupana
yaxucuxēgü. Rü yema na taxucürüwa
Tupanachaxwa yabuxmūxü ga nūmagü, rü
yexeraācü tūxü naguxcha i yixema na
naxchaxwa ibuxmūxü ega tama naga
ixmūégü i nūxma na Cristuwa tūxü
yaxucuxēgüxü i nūma ya Tupana i
daxūgxü i naānewa ngēxmacü. ²⁶Rü
yexguma Moīchéwe naxīgu ga tóri oxigü,
rü Tupana rü nagamaā nayaduruxanexēē.
Natürü i nūxma rü ñanagürü:

“Wena táxartü chayaduruxanexēē.

Natürü ngēxguma ngēmaācü
chanaxüxgu rü tātumá ñoma i
naānexīca chiduruxēē, natürü
üaxcü rü woramacurigü rü
extagü rü tá ta
chayaduruxgüxēē”,
ñanagürü. ²⁷Rü yema na:

“Wena táxaru chayaduruxanexēē”,
ñaxü, rü ngēmawa nūxü tacuqx rü
guxüma ga yema naxüxü i tama
guxügucax ixixü, rü Tupana tá
inayanaxoxēē na ngēma guxügucax
ixixüxīcatama na íyaxügixüçax. ²⁸Rü
ngēma na tóri aëxgacü na yíixü ya
Tupana, rü guxügucax nixi, rü tagutáma
inayarüxo na noxrü ixígüxü. Rü
ngēmacax name nixi na Tupanana moxē
ixágüxü, rü nūxü ingecheägüäcüma rü
nūxü imuüéäcüma nūxü icuqxügixü, rü
ngēma nūma nanaxwaxexürü. ²⁹Rü
tóri Tupana, rü ñoma wüxi ya üxürü
aixcüma inayanaxoxēē i guxüma i tóri
chixexü.

Ñuxacü Tupanaxü tataaëxēē

13 ¹Rü nūxma rü tama name na
nūxü perüchauexü na
wüxicigü pegü pengecheägüxü ñoma

peeneëxü pengecheägxürü. ²Tama
name na nūxü ipeyarüngümaëxü na
meäma penayaxuxü i ngēma duüxügi i
pepatawa ngugüxü. Erü nūxü tacuqx rü
nūmaxü ga yemaäcü naxügixü rü
ñuxguacü rü tama nūxü nacuääcüma
bexma Tupanaärü orearü ngerüügi i
daxüçüäxü meä nayauxgü. ³Rü name
nixi i nūxna pecuqxächie i ngēma
duüxügi i poxcueñü, ñoma pema rü ta
naxrüü pepoxcueñü. Rü
ngēgumarüü ta name nixi nūxna
pecuqxächie i ngēma duüxügi i togü
ngúxü nūxü ingexëegüxü, erü ngürtüächi
tá ta ngēmaäcü pexü nangupetü. ⁴Rü
ngēma yatügi i ämaxü rü name nixi i
meä naxmaxmaā namaxë rü tūxü
nangechaägü. Rü ngēgumarüü ta i
ngexügi, rü name nixi i meä natemaä
namaxë rü nūxü nangechaägü. Erü
Tupana rü aixcüma tá nūxna naca rü tá
nanapoxcue i ngēma duüxügi i naí i
ngemaä rü exna naí ya yatümaä ipexü.
Rü ngēgumarüü tá ta tūxü napoxcue
ya guxäma ya yíxema ngemäxäcüma rü
ngeteäcüma tügumaä maxëmarexe. ⁵Rü
tama name na díeruguama perüxñiñü. Rü
name nixi i namaä petaäëgü i ngēma
marü pexü ngëxmaxü. Yerü Tupana rü
ñanagürü:

“Tagutáma cuxna chixü, rü
tagutáma cuxü íchatax”,
ñanagürü. ⁶Rü nūxma na nūxü icuáxü
na ngēmaäcü tamaä inaxäxü, rü
ngēmacax tama taxane na ñagüxü:

“Nüma ya Cori nixi ya choxü
rungüxëecü. Rü ngēmacax
taxucaxma chamuü. Erü
taxucürüwama texé tacü rü
chixexü chomaä taxü”,

ñagüixü. ⁷Rü name nixí i nüxna pecuqxächie ga yema perü dauruügü ga noxri pemaä icuáxü rü pemaä nüxü ixugüixü ga Tupanaäru ore. Rü name nixí i nagu perüxiñüe ga na ñuxäcü meä namaxëxü pepexewa rü ñuxäcü meä yaxögüäcumä nayuexü. Rü name nixí ga nüma yaxögüäxüriñü meä peyaxögü i pemax. ⁸Rü nüma ya Ngechuchu ya Cristu rü guxüguma nayanguxée i ngëma tamaä nüxü yaxuxü. Rü nuxcüma rü nayanguxée ga norü ore, rü ñuxma rü ta nayanguxée. Rü guxügitáma ngëmaäcü nixí. Rü ngëmacax tanaxwaxe na aixcüma nüxü yaxögüixü. ⁹Rü tama name i peyaxögü i ngëma nguxëetaegü i tama toma pexü namaä tangúexëxü i tama Tupanaäru ixígüixü. Rü nuxcüma rü nagu taxí ga yema mugü ga Moiché ümatüxü ga tuxna nachuxuxü na tacü ixixü rü tacü ingöökü. Natüri yema mugü rü taguma tuxü naporaexëe ga na Tupanacax imaxëxü. Rü ngëmacax tanaxwaxe na Tupana ya tuxü ngechaüciwa na nayaxuxü i törü pora na aixcüma naxcax imaxëxüçax. ¹⁰Rü ngëma duüxügü i Moichéarü mugügu íxü, rü Tupanacax naxüna nadai na tama napoxcueäxüçax naxcax i norü pecadu. Natüri tama nüxü nayaxögü ya Cristu ga törü pecaducax yuci. Rü ngëmacax taxucüruwama taxruü nanayauxgü i ngëma ngüxée i Cristu nüxna uaxüxü. ¹¹Rü ngëma duüxügüarü paigüarü aëxgacü, rü tupaucawa nanange ya nagü i naxüñagü na Tupanana naxäaxüçax na tama Tupana napoxcueäxüçax i ngëma duüxügü. Natüri naxüñegü i ngëma naxüñagü, rü iñaneärü ta íxpemawa nayanagugü. ¹²Rü yexgumarüü ta ga Ngechuchu rü iñaneärü íxpemawa ngüxü ninge rü nayu na nagümaätama Tupanacax yaxüünegüixëeäxüçax i duüxügü. ¹³Rü

ngëmacax i yixema, rü name nixí i nüxna tixigachi i ngëma mugü ga Moiché ümatüxü, rü name nixí i Ngechuchucax taxí. Rü woo duüxügü tuxü cugüegu, yema Ngechuchuxü na nacugüexüriñü, rü name nixí i naxrüü yaxna namaä taxinüe. ¹⁴Erü yixema na yaxögüixü, rü tăutáma ñoma i naäne i paxa tá gúxüwa tangëxmagüeucha. Erü daxüguxü i naänewa tuxü nangëxma i tachica. Rü ngëma tá tangugü na guxügitáma Tupanamaä ingëxmagüechaxüçax. ¹⁵Rü ngëmacax tanaxwaxe i Ngechuchu ya Cristuarü ngüxéemaä guxüguma Tupanaxü ticuaxütiñü. Rü ngëma na taaxmaä nüxü icuaxüügüixü, rü ngëma nixí i ãmare i mexü na nüxna naxäxü. ¹⁶iRü tăxü i nüxü ipeyerüngümaexü na togüxü perüngüexëxü rü namaä pengauxü i perü ngëmaxügü! Erü ngëma nixí i ãmare i Tupanana pexäxü i aixcüma namaä nataäexü. ¹⁷iRü naga pexñüe i ngëma perü dauruügü i pemaä icuáxü, rü penaxü i ngëma pemaä nüxü yaxuxü! Erü nümagü rü Tupanapexewa pexna nadaugü na meä pemaxëxüçax erü nüxü nacuqxü na Tupana tá nüxna çaxü i nachiga na ñuxäcü pexna nadaugüxü. Rü name nixí i meä namaä pemaxë i ngëma perü dauruügü na wüxi i taäe na yíixüçax i ngëma norü puracü rü tama wüxi i norü guxchaxü na yíixüçax. Erü ngëguma chi wüxi i norü guxchaxü yixügu i ngëma norü puracü na pexna nadauxü, rü pema rü chi taxuüma i mexü nawa peyaxu i ngëma norü puracü. ¹⁸Rü tanaxwaxe na toxçax peyumüxëgüixü. Erü toõewa nüxü tacuqx na aixcüma meä tayanguxëxü i ngëma puracü i Tupana toxna áxü rü tanaxwaxe na guxüguma ngëmaäcü tanaxüxü. ¹⁹Rü ngëma guxüärü yexera pexna naxcax chaçaxü nixí

na peyumiñegüxü na Tupana paxa pexcax choxü taeguxëexüçax.

Yema duñgüxü narümxoxe rü naxcax ínaca na Tupana nüxü rüngüxëexü

²⁰⁻²¹Rü ñuxma chanaxwaxe i poraäcü pexü narüngüxëexü ya Tupana ya törü taäexëeruü rü törü ngüxmüexëeruü ixicü. Rü nüma niñ ga yuwa ínadaxëäxü ga törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya guxüma i yaxögüxüärü dauruü ya guxäärü yexera ixicü. Rü ñuxma na curuchagu taxcax nabaäxü ga guma nagü ga tükü nüxü cuqxëecü na ñuxäcü guxüguma tükü nangechañxü ya Tupana, rü chanaxwaxe na nüma ya Tupana pexü yamexëegüxü rü pexü nangüxëexü na aixcüma guxüma i perü maxüwa pimexüçax. Rü ngëgxumariü ta chanaxwaxe na Ngechuchu ya Cristuwa tükü nangüxëexüçax ya Tupana na nüma

nanaxwaxexüäcüma ixigüxüçax. Rü ñuxma tanaxwaxe i guxüguma yima Cristuxü ticuaxüüggü. Rü ngëmaäcü yii. ²²Pa Chaueneëgüx, pexü chacäaxü na yaxna namaä pexñüexü i ñaa noxretama i ore i pexü namaä chataäexëexü rü pexü namaä chaxucuxëexü. ²³Rü chanaxwaxe na nüxü pecuáxü rü taeneë ya Timutéu rü marü ínanguxuchi ga na napoxcuxü. Rü ngëgxuma paxa nuã chauxütawa nanguxgu, rü tá ngëma petanüwa chanaga i ngëgxuma pexü íchayadauxgu. ²⁴iRü nüxü perümxegü i guxüma i ngëma perü dauruüggü i pemaä icuáxü! iRü ngëgxumariü ta nüxü perümxegü i guxüma i togü i taeneëgü i yaxögüxü! Rü taeneëgü i Itáriaanewa ngëxmagüxü rü ta pexü narümxegü. ²⁵iRü Tupana poraäcü pexü rüngüxëex i guxäma i pemax! Rü ngëmaäcü yii.

Rü nuäma pexna.